

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

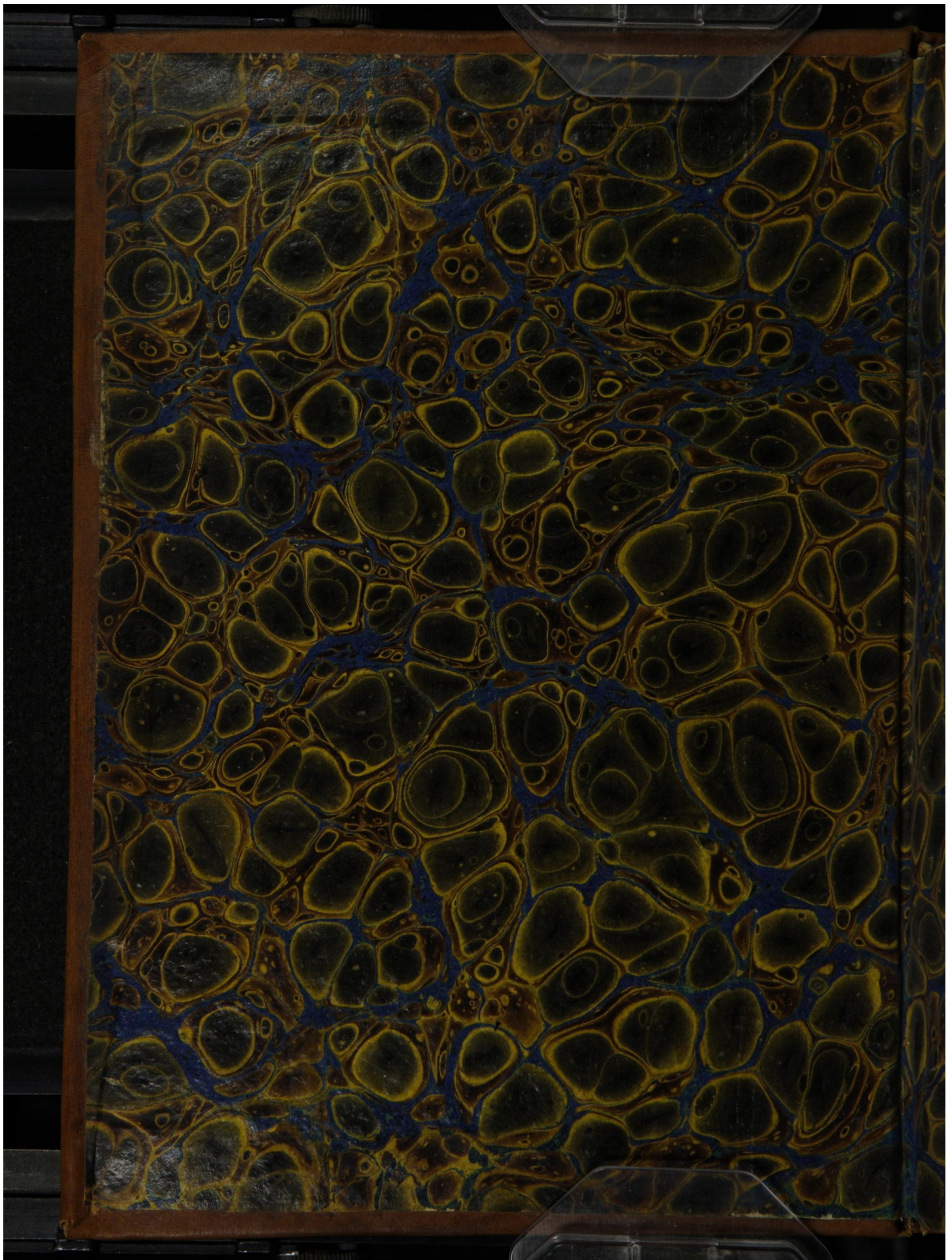
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

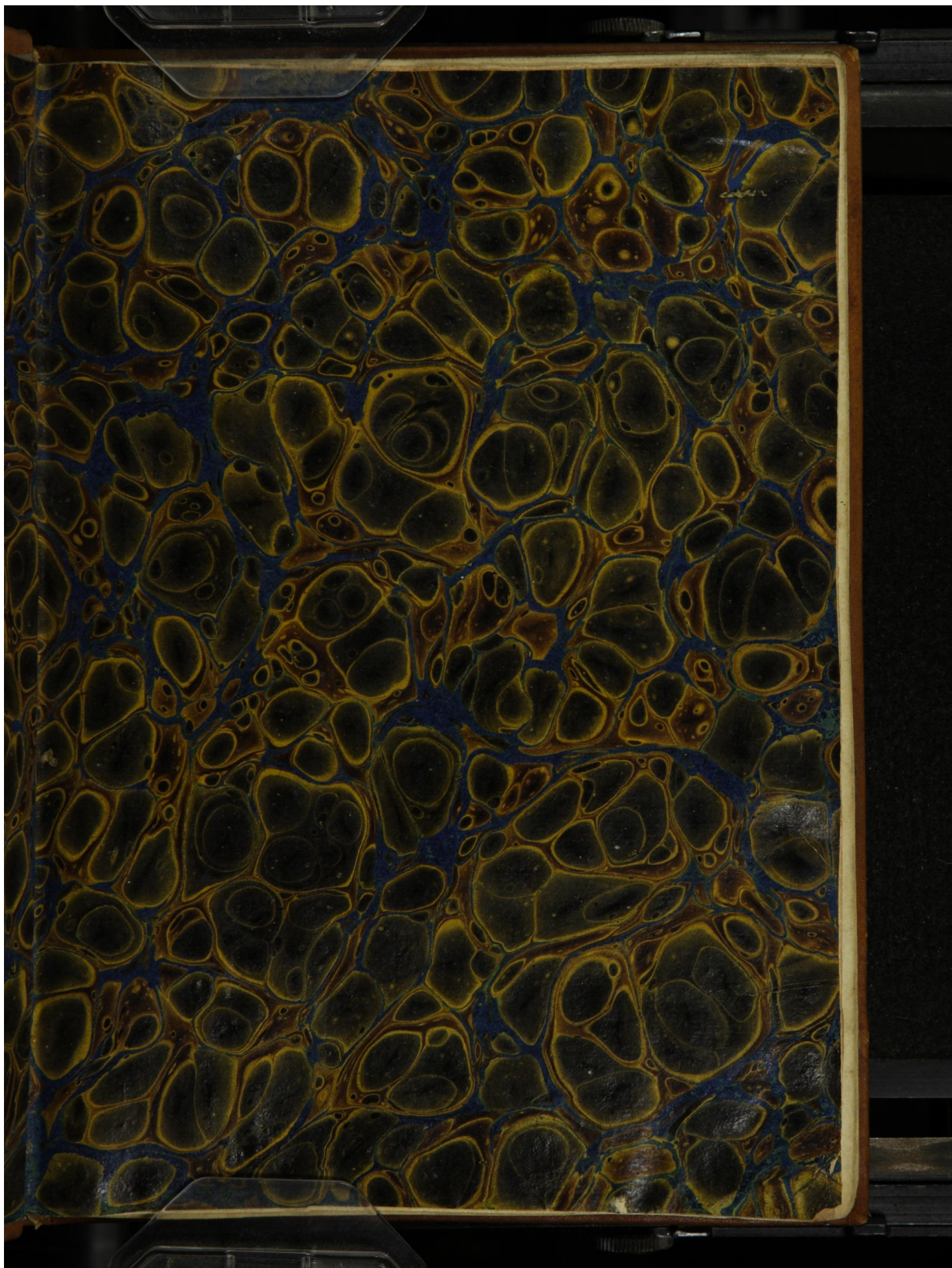

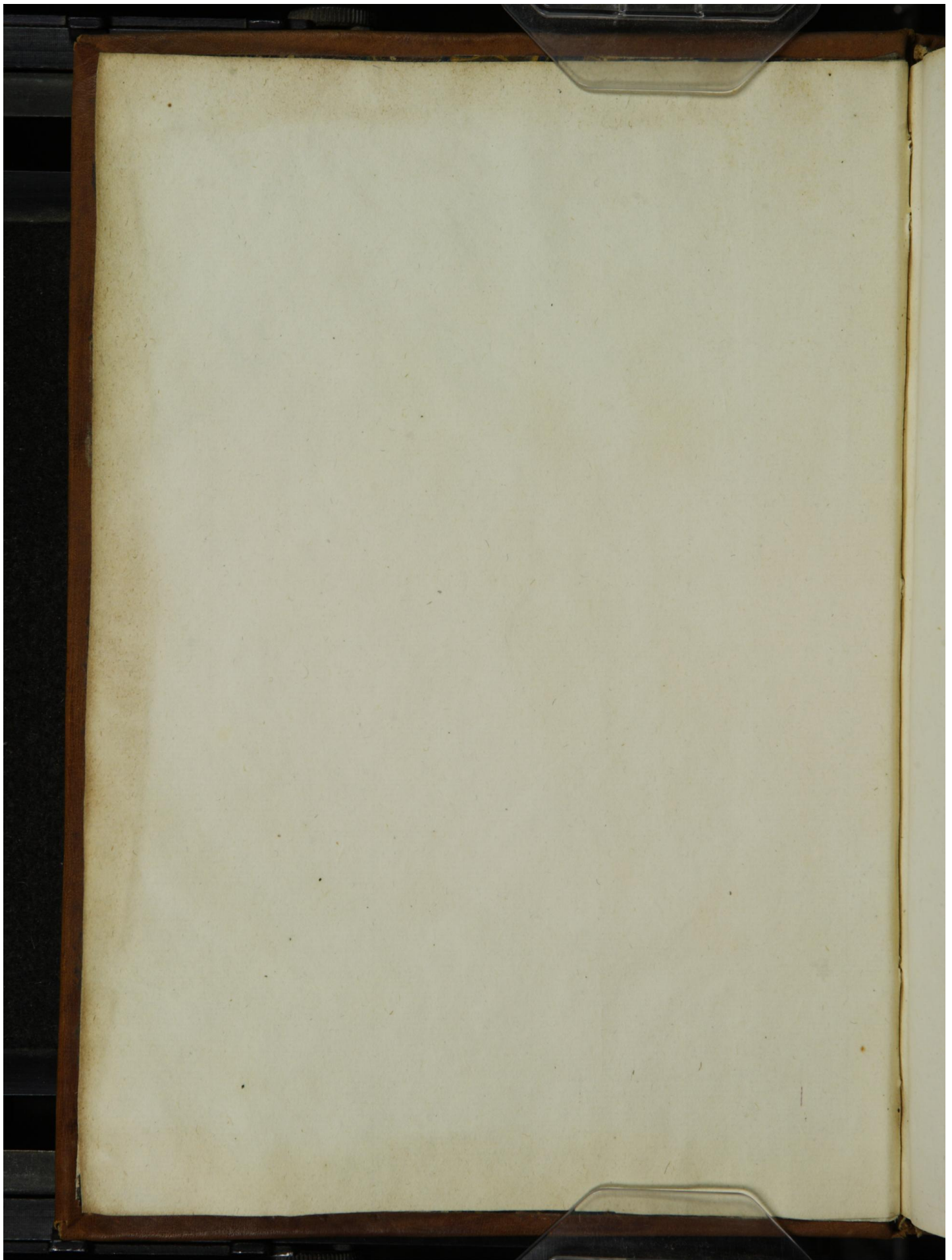
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

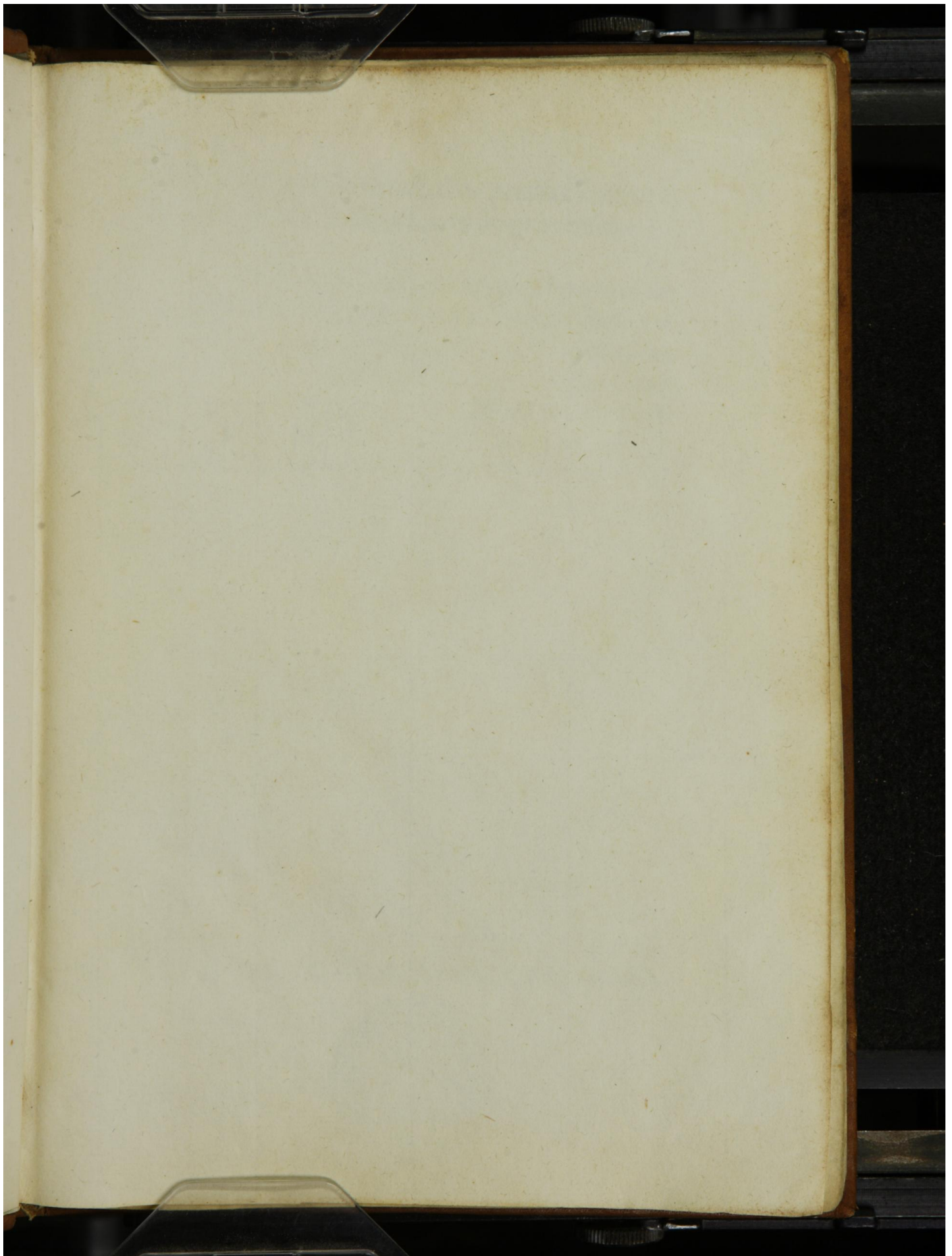

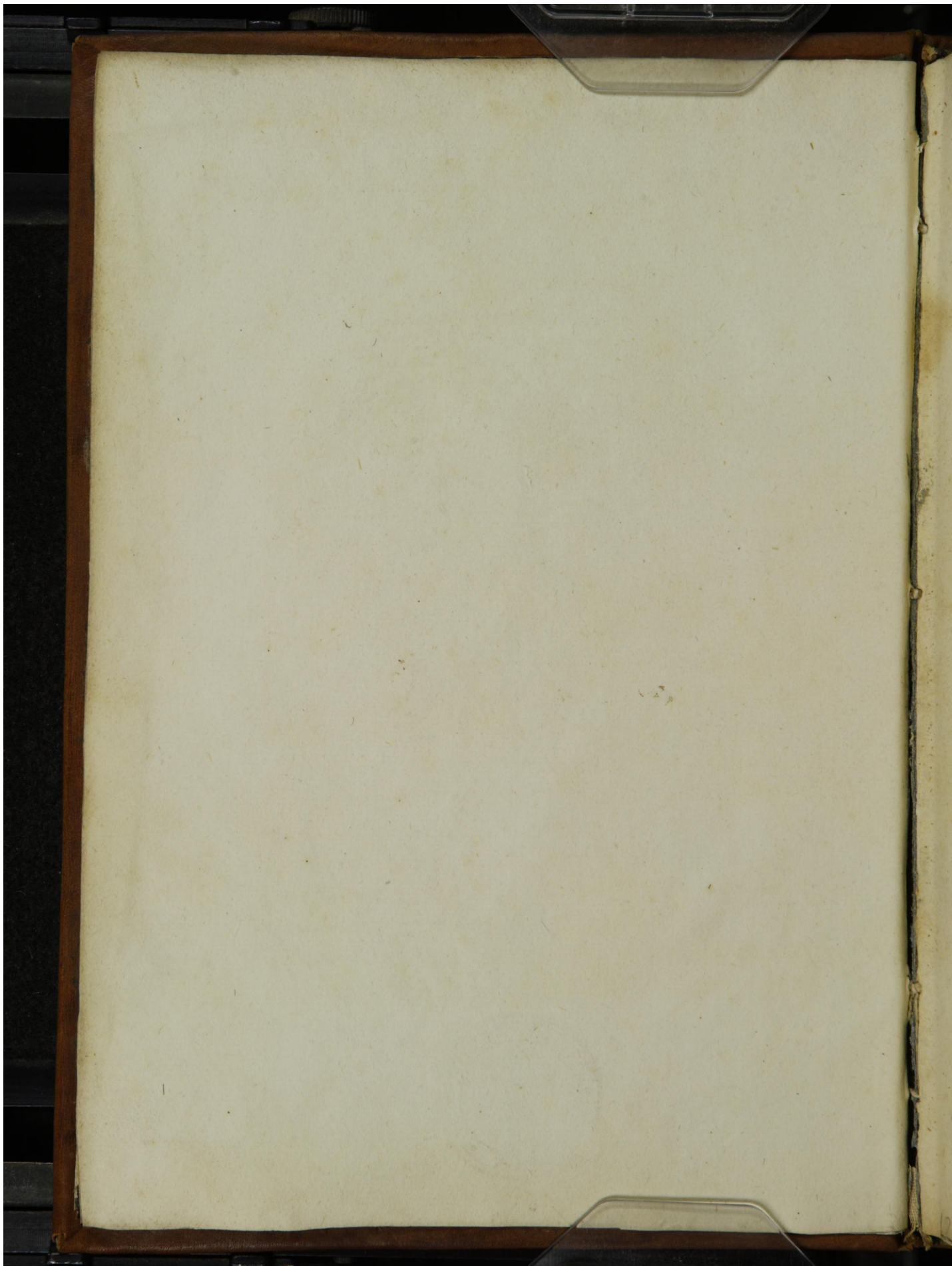
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

M. T. C. Epistolarum. Liber primus Incipit.
M. T. C. S. D. Publio Lentulo proconsuli.

Go omni officio ac potius pietate er
ga te ceteris satisfacio omnibus. mi
hi ipse nunquam satisfacio. Tanta enim
magnitudo est. tuorum erga me me
ritorum. ut quum tu nisi perfecta re de me non com
quiesci. Ego quia non idem in tua causa efficio
vitam mihi esse acerbam putem. In causa hec sunt
Amonius regis legatus aperte pecunia nos op
pugnat. Res agitur per eosdem creditores. per
quos cum tu adderas agebatur. Regis causa si qu
sunt. qui velit. qui pauci sunt omnes rem ad Po
paeum deferri volunt. Senatus religionis calump
niam non religione sed maliuolentia & illius re
gie largitionis inuidia comprobatur. Pompeium
& ortari & orare. & iam liberius accusare & mo
nere ut magnam infamiam fugiat. non desistim
Sed plane nec precibus nec admonitionibus re
linquit locum. Nam tum in sermone quotidiano
tum in senatum palam sic egit causam tuam. ut
ne per eloquentia maiore quisquam nec grauitate nec
studio. nec contemptione agere potuerit. cum sum
ma testificatione tuorum in se officiorum & amo
ris erga se tui. Marcellinum tibi esse iratum scis.

Is hac regia causa excepta ceteris in rebus se acerrimum tui defensorem fore ostendit. Quod dat accipimus. Quod instituit de religione & sepe iam retulit ab eo duci non potest. res ante ydus acta sic est. Nam hec ydibus mane scripsi. Hortensii & mea & lentuli sententia cedit religione de exercitu Teneri. non aliter non potest. Sed ex illo senatus consulto quod te referente factum est. tibi decernit quod si regem deducas quod comode rem facere possis ut exercitum religio tollat te auctorem senatus retineat. Crassus tres legatos decernit nec excludit Pompeium. Censet. non etiam ex his qui cum imperio sint bibulus tres legatos ex his qui priuati sunt Huic assentiunt reliqui consules. propter Seruiliu qui omnino reduci negat oportere & volcatium qui lupo referente Pompeio decernit & affranium. qui assentit volcatio. quod res augeat suspicionem Pompei voluntatis. Nam aduertebat Pompei familiares assentiri volcatio laboratur vehementer inclinata res est libonis & hypsey non obscura concursatio & contemptio omnium Pompei familiares atque studium in eam opinionem rem adduxerunt ut Pompeius cupere videatur. Cui qui nolunt idem tibi quod eum ornati non sunt amici. Nos in causa autoritate eomiorum habere quod tibi debet gratiam aut nostram extinguere hominum suspicio quod Pompeio se gratificari putat

ut in rebus multo anteq̃ pfect⁹ es ab ipso rege.
 & ab intimis ac domesticis Pōpei clam ex vlcera^{ntis}
 tias. deīde palā cōsiliaribus exagitatis. & ī summa
 inuidiā adductis. ita versamur nostram fidē
 oēs amorē absentis p̃sentisq̃ tui cognoscēt Si esset
 ī his fides ī q̃bus summa eē deberet n̄ laborare⁹

M. T. C. Curioni. Sa. di.

Vanq̃ me noīe negligētie suspectū tibi
 eē doleo. tñ n̄ tā mibi molestū fuit accu
 sari abste officiū meū q̃ iocundū regri.
 Presertī q̃ in q̃ accusabar. culpa vacarē. In q̃ aut
 desiderare te significabas meas litteras preter
 fers. Perspectum mibi quidem. Sed tamē dulce
 & optatum amorem tuum. Equidē neminē pre
 termisi quem quidem ad te peruenturum puta
 rem. cui litteras non dederim. Etenim quis est
 tam piger in scribendo q̃ ego. A te vero bis ter
 ve ad summum & eas per breues accepi. Quare
 si iniquus es in me iudex. condempnabo te eodē
 crimine. Sin id me facere nolles. te mibi equum
 prebere debebis. Sed de litteris actenus Nō. n.
 vereor ne non scribendo te expleam presertim
 si in eo genere studium meum non aspernabera
 Ego te affuisse tam diu a nobis & doleo q̃ carui
 fructu iocundissime cōsuetudinis & letor q̃ ab
 sens oīa cum maxima dignitate es consecutus.

Quodq; in omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Breue est quod me tibi precipere meus incredibilis in te amor cogit. Tanta est expectatio v^l animi v^l ingenii tui vt ego te obsecrare obtestariq; non dubitē. sic ad nos confirmatus reuertare Vt q̄ expectationē tui concitasti hanc sustinere ac tueri possis. Et qm̄ meā tuorū erga me meritorū mēoriā nulla vnq̄ deleuit obliuio. Te ergo vt memineris quantecūq; tibi accessiones fient. & fortune & dignitatis eas nō te potuisse cōseq. nisi meis puer olim fidelissimis atq; amātissimis cōsiliis paruisses. Quare hoc aīo in nos esse debebis vt etas nra iam ingrauescens ī amore atq; adolescentia tua conquiescat. Vale.

M. T. C. Curioni di.

Ravi teste priuatus sum amoris summi erga ^{te} mei patri tuo clarissimo viro. qui cum laudibus suis tum vero te filio superasset omnium fortunas si ei contigisset. vt te ante videret. anteq̄ a vita discederet. Sed spero nostram amicitiam non egere testibus. Tibi patrimonium diu fortunent. me certe habebis cui & carus eq̄ sis & periocundus. ac fuisti pri Vale

3
M. T. C. Curioni. Sa. di.

H Empe studiū meū n̄ defuit declarādoꝝ
munerū tuo noīe. s; nec mihi placuit tu
oꝝ neq; cuiq; quicq; te absente fieri q; tibi cū ve
nisses nō esse integꝝ meam quidē sententiā aut
scribam ad te postea pluribus. aut ne ad eaz me
ditere. iparatum te offendam coram te contra is
tam rationem meam dicam. Vt aut te in meam
sententiā adducam. aut certe testatum apud ani
mum tuum relinquam quid senserim. vt si quan
do q; nolim displicere tuū cōsiliū ceperit possis
meum recordari. Breui tñ sic habeto in eum sta
tum tēpoꝝ tuū reditū incidere. vel his bonis q;
tibi natura. studio. fortuna. data sunt facili9 oīa
q; sunt in re publica āplissima consequi possis q; i
muneribus. Quoz neq; facultatē quis q̄amirat.
Est. n. copiaz non virtuti ne quis q; est qui facie
tate iam defessus sit. sed aliter q; ostenderam fa
cio. qm̄ ingredior ad explicandaz rōm sententie
mee. q̄re oēm hanc disputationē in aduentum tu
um differo. Summa scito in expectatione te esse
Eaq; a te expectari q; a summa virtute summoq;
ingenio expectanda sunt ad que fies vt debes pa
ratus quod ita esse confido plurimis maximisq;
munerib9 & nos amicos & ciues tuos vniuersos

& rem publicam afficie. Illud cognosces profecto mihi te neque cariorē neque iocūdiorē esse quēque

M. T. C. Curioni. sa. di.

Pistolarum genera multa esse non ignoras sed vnum illud certum cuius causa iuncta res ipsa est ut certiores facerem⁹ absentes. Si quid esset. quod eos scire aut nostra aut ipsorum interesset Huius generis litteras me profecto non expectas. domesticarum enim tuarum rerum habes & scriptores & nuntios. In meis autem rebus nihil est. nisi sane noui. Reliqua sunt epistolarum genera que me magnopere delectant. Vnum familiare & iocosum. Alterum seuerum & graue. Vtro me minus deceat uti non intelligo. iocer ne tecum per litteras. ciuem me hercle non puto esse. qui his temporibus ridere possit. An grauius aliquid scribam. Quid est quod possit grauius scribi a Cicerone ad Curionem. nisi de publica. Atque in hoc genere hec mea causa est. ut neque ea que sentio neque ea que non sentio velim scribere. Quamobrem quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est. utar ea clausula quam soleo. teque ad studium summe laudis cohortabor. Est enim tibi grauis aduersaria constituta & parata incredibilis quedam expectatio. qua tu vna re

facillime vinctes. Si hoc statueris. quazq; laudum
gloriam adamaris quibusq; artibus he laudes cō
parantur. in his esse laborandum. In hanc sentē
tiam scriberē plura. nisi te tua sponte satis incita
tum esse confiderem. & hoc quicquid attingi. nō
feci inflammandi tui causa. sed testificandi amo
ris mei. Vale.

M. T. C. Curioni. S. P. D.

h Ec negocia quō se habeāt ne epistola q
dem narrare audeo tibi. & si vbiq; es
vt scripsi ad te ante. in eadē es nauis. tamen q ab
es gratulor. vel quia non vides ea que nos. vlt q
in excelsō & illustri loco sita sit tua laus in pluri
morum & sociorum & ciuium conspectu. que ad
nos nec obscuro. nec in vario sermone sed ex cla
rissima & vna omnium voce profertur mihi nō
placēt facere ea que facis tu. Illud vnum nescio
gratulerne. tibi an timeam q mirabilis est expe
ctatio redditus tui. non quo verear ne tua virt⁹
opinionem hominum nō respondeat. sed me her
cle. ne cum veneris non habeas iam qd cures. ita
sunt oīa debilitata iā ppe & extincta Sed hec ipse
nescio recte ne sint litteris cōmissa. Quare cete
ra cognosces ex aliis. Tu tñ siue habes aliquam
spem de re pu. siue desperas. ea para meditare

cogitaq; que esse in eo ciue ac viro debent. q; sit
rem publicaz afflictam z oppressam his miseris
tēporibus ac perditis moribus. in veterem dig-
nitatem ac libertatem vendicaturus. Vale.

M. T. C. Curioni. S. P. D.

11
Ondum erat auditū te ad Italiam aduē-
tare. Cū Sextum Iulium Milonis mei
familiarē. cū his ad te litteris misi. Sed
mibi cum appropinquare tuus aduentus puta-
retur. & te iam ex Asia Romam versus profec-
tum esse constaret magnitudo rei fecit vt nō ver-
remur ne minus cito mitteremus rē. Cum has q;
primum ad te perferri magnopere velle⁹. Ego
si mea in te essent officia solum Curio tanta q̃ta
magis a te predicari. q̃ a me ponderari solent.
Verecundius a te si qua magna res mibi petēda
esset contenderem. Graue est enim homini pu-
denti petere aliquid magnum ab eo de quo se be-
nemeritum putet. ne id quod petat. exigere ma-
gis q̃ rogare. & in mercedis potius q̃ beneficii
loco munerare videatur. Sed quia tua in me vt
nota oīb⁹ p̃ ip̃a nouitate meoꝝ tēpoꝝ clarissima
z maxia bñficia extiterūt. eq̃ ai īgeni cui m̃ptū
debeas. eidē plurimū velle debere non dubitauī.

5
id a te per litteras petere quod mihi oīum esset
maximū. maxīeq; necessarium. Neq; n. sum ve-
rit⁹. ne sustinere tua i me vel innumerabilia bñ
ficia non possem cū p̄sertim cōsiderē nullam esse
grām tantam quaz n̄ vel capere aim⁹ meus i acci-
piendo vel i remunerādo cumulādoq; illustrare
posset. Ego omnia mea studia. omnem operam.
curam. industriam. cogitationem. mentē. deniq;
omnem. in Milonis consolatū. fixi & locavi sta-
tuq; in eo me non officii solum fructum. Sed et
tiam pietatis laudem debere querere. Neq; ve-
ro cuiq; salutem ac fortunas suas tante cure fuissē
vnq; puto. quante sit mihi onus eius. i quo om-
nia mea posita esse decreui. Huic vnum tanto
adiumento esse si volueris posse intelligo vt ni-
hil sit preterea vobis requirendum habem⁹ hec
omnia. bonorum studium consiliatum ex tribu-
natu propter nostram vt spero te itelligere cau-
sam. vulgi ac multitudinis propter magnificen-
tiā numerum. liberalitatēq; nature iuuentutis.
& graciosorum in suffragis studia ppter ipsius
excellentē in eo genere. vel gratiam v^p dignita-
tem. nostram suffragationem si min⁹ potentem
approbatam tamen & iustam. & debitam. & pp-
terea fortasse etiam gratiosam. Dux nobis & au-
ctor opus est eorum ventorum. quos proposui

moderator qdā. & quasi gubernator qui se ex oī
bus vnus exoptandus esset. quē tecū cōferre pos
sein⁹ n̄ haberem⁹. Quāobrē si me mēorē. si gra
tū. si bonū vīz. vel ex hoc ipso. q̄ tam vehemen
ter de Milone laborē existimare potes. si dignū
deniq; tuis beneficiis idicas hec a te peto vt sub
uenias huic mei sollicitudini. vt huic mee laudi p̄
vt veneris dicā. p̄prie salutis mee tuū studiū di
ces de ipso Titoanēo tantū tibi polliceor te ma
ioris aīmi. grauitatis. constantie. beniuolentieq;
erga te si cōplecti hōinez volueris habituꝝ esse
nemine. mihi vero tm̄ decoris tm̄ dignitatis ad
iunxeris. ut eundē te facile agnoscaꝝ fuisse ī lau
de mea. q̄ fueris in salute. Ego nī te videre scirē
dū hec ad te scriberē q̄tū officii sustinerē q̄topeꝝ
mihi esset. ī hac petitione Milonis oī non modo
cōtentionis. Sed etiam dimicatione elaborandū
plura scriberē. nūc tibi oēm rē atq; causam. meq;
totum conmendo atq; trado. Vnum sic habeto q̄
si a te hanc rē ipetrauerō me pene plus tibi. q̄ ip
si Miloni debiturum. Non enim mihi tam mea
salus cara fuit. in qua precipue sum ab illo adiu
tus. q̄ pietas erit in referēda grā iocunda. eā autē
vni⁹ tui studeo me assequi posse cōfido. Vale.

M. T. C. Curioni. S. P. D.

8
Era gratulatio reprehendi nō solet pre-
sertim si nulla negligētia pretermissa ē.
Longe enim absūm. Audio sero. S; tibi
& gratulor & vt sempiternae laudi sit iste tribu-
natus exopto. teq; orton vt omnia gubernes Et
moderere prudentia tua. ne te auferant aliorū
consilia. Nemo est qui tibi prudentius suadere
possit te ipso. cuiq; labere si te audem⁹. Non scri-
bo hoc temere. Cui scribam video. Noui animū
nouī cōsiliū tuū. non vereor ne quid timida
ne quid stulte facias si ea defendas que ipse rec-
te senties. quod id rei publice tempus nō incide-
ris. sed veneris iudicio enim tuo non casu in ipz
discrimen rerum cōtulisti tribunatum tuū. p-
fecto vides quanta vis in re publica tēporum sit
quanta varietas rerū. q̃ incerti exitus. q̃ flexibi-
les hominū voluntates. quid insidiarū quid vari-
etatis inuita. non dubito quin cogites. Sed ama-
bo te cura & cogitato nihil noui. Sed illud idem
q̃ in iocis scripsi. tecum loquere. z te adhibe in cō-
siliū te audi tibi obtēpera. aliter q̃ meli⁹ cōsiliū
dare possit q̃ tu n̄ facile iueniri pōt tibi vero ipe
certe nēo meli⁹ dabit Dū imortales cur ego abs-
ūz p̄spectator laudū tuarū. p̄pticipes p̄ soci⁹ vel
minister consiliorū. tametsi hoc tibi minie deest
Sed tamē efficeret magnitudo z vis amoris mei

cōsilio vt te possem iuuare. Scribā ad te plura a
lias. paucis. n. diebus eram missuros domesticos
tabellarios. vt quoniam sane feliciter & ex mea
sententia rem pu. gessimus vnīs litteris totius
estatis res gestas ad senatum perscriberem. De
sacerdocio tuo quantam curam adhibuerim. q̄q̄
difficili in re atq; causa cognosces ex his litteris
quas Trasoni liberto tuo dedi. Te mi Curio in
credibili in me beniuolētia mea. Item in te sin
gulari rogo atq; oro. ne paciare mihi quicq; ad
hanc prouincialem molestiam temporis prorog
gari. presens tecum egi. cum te Tribunum ple
bis isto anno fore nō putarem. Itaq; petui sepe
& sepius per litteras sed tamen quasi a senatore
nobilissimo tum adolescente graciosissimo nunc
a tribuno plebis & a Curione tribuno nō vt de
cernatur aliquid noui. Quod solet esse difficili
sed vt ne quid noui decernatur. vt & senatus cō
sultum & leges defendas. ea. q; mihi condicio ma
neat. qua profectus sum hoc te vehementer ē
atq; etiam rogo. Vale.

M. T. C. S. P. D. M. Ce. Edi. Curio.

Vt ares ne vnq; accidere posse. vt mihi
verba deessent Neq; solum est nostra o
ratio. Sed bec ē leuia nostra cū desunt

7
autem et propter nugatoria hanc causam q̄ mi-
rifice sum sollicitus. Quid nā de puincus decer-
natur. Minz me desiderium tenet verbis. incre-
dibile meorum atq̄ in primis societas anteq̄ pro-
uincie. Vel quia videmur eaz famā consecuti vt
non tam accessio q̄renda q̄ fortuna metuenda sit
Vel quia totum negociū non est dignum virib9
nostris qui maiora onera ī re pu. sustinere z pos-
sim & soleam. Vel quia belli magni timor ipēdit
q̄b videmur effugere si ad constitutam diē dece-
demus de panteris per eos q̄ venari solent. Agi-
tur mandato meo diligenter. Sed mira paucitas
est Et eas que sunt valde ayunt queri q̄ nihil cu-
i9 insidiarum ī mea prouincia nisi sibi fiat. Itaq̄
cōstituisse dicuntur in caria ex nostra prouincia
decedere. Sed tamē sedulo fit. Et in primis a pa-
cisco quicquid erit tibi erit. Sed quid esset plane
nesciebamus. mibi me hercle magne cure ē edili-
tas tua. ipse dies me admōebat. Scripsi. n. hec ip-
sis megalensibus Tu velz ad me de omni re pu.
statu q̄ diligentissime perscribas. Ea enim certis-
sima putabo. que ex te cognouero. Vale.

M. T. C. S. P. D. Celio. Cu. Edili.

Rimum tibi vt debeo gratulor letorq̄
tum presenti tum etiam sperata tua di-

gnitate. serius nō negligentia mea s̄ ignorantia
rerum omnium. In his enī sum locis. quo & pp
ter longinquitatem. & propter latrocinia tardis
sime oīa perferunt. & congratulor. tum vero q̄
bus verbis tibi gratias agam. non reperio q̄ ita
factus sis. vt dederis nobis quemadmodū scrip
seras ad me. quem semper ridere' possem⁹. Itaq̄
tum primū audiui ego ille ipse factus sum. scis
quē dico. Egiq̄ oēs illos adolescentes quos ille
iactitat. Difficile ē loqui. Te autem cōtemplās
absentē & quasi coram tecū loquerer. nō edepol
q̄tam egeris rem neq̄ quantum facinus feceris
Quod quia pp̄ opinionē mihi acciderat refere
baz me ad illud. Incredibile factum hoc obicit.
Repēte vero incesi omnibus leticiis. In quo cū
obiurgarem q̄ nimio gaudio pene dissiperem.
ita me defendebam ego voluptatem homini ni
miam quid queris. dum illum rideo pene sum fa
ctus ille. Sed hoc pluribus multa q̄ alia & de te
& ad te qui primum ero aliquid nactus oculi Te
vero mirifice diligo quem mihi fortuna dedit
amplificatorem dignitatis mee. vltorem nō mo
do inimicorum. sed etiam inuidiorum meorum
vt eas partim scelerum suorum partim etiaq̄ in
eptiarum penitet. Vale.

8
M. T. C. Impator. S. P. D. Ce. Edi. Cu.

5
Olicitus eram equidem de rebus vrba
nis ita tumultuose contentiones ita mo
leste quin quatuor afferebant. nam cer
tiora non dum audieramus. sed tamen nihil me
magis sollicitabat q̃ in his molestus non me si q̃
ridenda esset ridere tecum. Sunt enim multa sed
ea non audeo scribere. Illud moleste fero nihil
me ad hoc his de rebus habere tuarum litterarū.
Quare & si tu cum hec leges ego iam annum v
num cōfecero. tum obuiē mibi velim sint tue lit
tere. q̃ me instruant & erudiant de omni re pub
lica. Ne hospes plane veniam hoc melius q̃ tu di
cere facere nemo potest. Deo genus tuus homo
modestus me cum philone pessonte discepit Iter
habebant adiato regem quāq̃ omnes nec benigni
na nec copiosa cognorant. Urbem mirifice cole
& in ista viue luce. Omnis peregrinatio q̃ ego
ab adolescentia iudicavi obscura & sordida his q̃
rum industria Rome potest illustris esse quod cū
probe scirem vt in sententia permansissem. Cuz
vna me hercule ambula ciuncula atq̃ vno sermo
ne nostro omnes fructus prouincie tua obiciōe
& auicione res omnes conturbasti non confero.
Spero me integritatis laudem consecutum. Nō

erat minor expectāda q̄ ē exconseruata puincia
spes triumphī. in qua nisi satis gloriose triūpha-
rem. Non essem tam diu quidez ī desiderio rez
mibi carissimarum. Sed vt spero prope diem te
videbo. Tu mibi obuiam mitte epistolas te dig-
nas. Vale.

M. T. C. Celio. Edih Curu. S. P. D.

¶ Abio viro optimo & homie doctissimo
familiarissime vtor mirificeq; eum dili-
go. cum propter summum ingenium e⁹
summamq; doctrinam tum propter singularem
modestiam. Eius negocium sic velim suscipiam⁹
vti si esset res mea Noui ego vos magnos patro-
nos. hominem occidat oportet qui vestra opera
vt velit. Sed in hoc homine nullam accipio excu-
sationem. Omnia relinques si me amabis. Cum
tua opera Fabius vti volet. Ego res Romanas
vehementer expecto z desidero. In primisq; qd
agas scire cupio. Nam iam diu propter hyemis
magnitudinē nihil noui ad nos afferebat Vale

M. T. C. Thernio. ppretori. S. P. D

• Fficiū meū erga Rodonem. ceteraq;
mea studia. que tibi ac tuis prestiti. Ti-
bi hōie gracioſo grata esse vehementer

9
gaudeo. Mihiq; scito indies maiori cure esse dig
nitatē tuam. que quidem a te ipso integritate &
clemētia tua sic amplificata est vt nihil addi pos
se videatur. Sed mihi magis magisq; quotidie de
rationibus tuis cogitanti. placet illud meum cō
siliū quod inicio aristoni nostro vt ad me venit
ostendi Grauius te suscepturum inimicitias. si a
dolescens potens & nobilis a te ignominia affec
tus esset. Et hercule sine dubio erit ignominia.
Habes enim neminem gradum superiorem Ille
autem vt obmittem nobilitatē hoc ipse vincit
viros optimos. hominesq; innocentissimos lega
to tuos. q; & questor tuus. nocere tibi iratū ne
minē posse perspicio. Sed tamē tres fratres sum
mo loco natos p̄mptos. non indeseptos. te nolo
habere iratos. Iure presertim quos video. dein
ceps tribunos plebis p̄ triennium fore tempora
autem rei publice. qualia futura sint quis scit.
Mihi quidem turbulenta videntur fore. Cur
ego te velim incidere in ternos tribunos pre
sertim cum sine cuiusq; reprehētionē legatis que
storem possis anteferre. q; si se dignū maiorib; 9
suis prebuerit. vt spero & opto tua laus ex aliq;
parte fuerit. Sin qd offenderit tibi totum. nihil
tibi offenderit. Que mihi veniebat in mentē. q;
ad te p̄tinere arbitrabar. q; in Siciliam p̄ficisco

bar extimaui me ad te oportere scribere Tu q̄b
egeris id veliz diu approbent sed si me audies vi
tabis inimicitias. & posteritatis ocio cōsules. Va.

M. T. C. Imp. S. P. D. Consuli Celio

Vm optatissimū nuntiū accepissem. te
mibi questorē optigisse eo iocundiores
mibi sortē eam sperabam fore. q̄ diuci⁹
in prouincia mecū fuisses. Magni. n. videbatur
interesse ad eam necessitudinē quā nobis fors tri
buisset. cōsuetudinē q̄q̄ accidere postea q̄ mibi ni
hil neq̄ a te ipso neq̄ ab vllō alio de aduentu tuo
scribere. Verebar ne ita caderet. quod etiā nūc
vereor. ne anteq̄ tu in prouinciā venisses. ego de
prouincia decederē. Accepi aut a te missas litte
ras in Siciliam cum essem ī castris ad. x. Kp. quī
tiles scriptas humanissime. quibus facile & inge
nium & officiū tuū p̄spici posset. Sed neq̄ vnde
neq̄ q̄ die date essent atq̄ quo tēpōr te expecta
re significabant. Nec is q̄ attulerat. a te acceper
at. vt ab eo scirē q̄ ex loco ⁊ quo tēpōe date essent
Que cum essent incerta existimaui tñ faciendū
vt ad testatores oēs. & littores cum litteris mit
terē. q̄s si satis oportuno tēpore accepisti. gratif
simū mibi feceris si ad me in Siciliam q̄ primū

10
veneris. nam qđ ad me Curius consobrinus tu9
vt scis mihi maxime necessarius. qđ time consul
Virgilius ppinquus tuus. familiaris nř de te
acuratissime scripsit Valet eo quidem apud me
multum sicuti debet hominū amicissimoz. dili-
gens commendatio. Sed tue licetere de tua pre-
sertim dignitate & de nřa coniunctione maximi
sunt apud me ponderis Mihi questor optatior
obtingere nemo potuit. Quā ob rem quecūq; a
me ornamenta ad te pficiscerent. elaborare vt
omnes intelligant a me habitā esse rōem tue ma-
iorumq; tuoz dignitatis. sed id facili9 cōsequar
si ad me in Siciliam adueneris Quod ego z mea
& rei pu. & maxime tua intereē arbitror. Va.

quod item

M. T. C. Appio Imp. S. P. D.

I ipsa res pub. tibi narrare posset. quō
se se hřet. non facilius ex ea cognoscere
posses qđ ex liberto tuo fania Ita est ho-
mo non mō prudens. vez. etiā qđ vidi curiosus
Qua ppter ille tibi oīa explanabit. id enim mi-
hi z ad breuitatē ē aptius z ad reliqs res proui-
denti9. de mea aut beniuolētia erga te z si tu po-
tes ex eodē fania cognoscere. tñ vident etiā aliq
mee ptes. Sic enī tibi psuade carissimum te mihi

esse. cum ppter multas suauitates igenii officii
humanitatis tue. tum qđ ex tuis lictis & ex
multoꝝ sermonibus intelligo oia que a me pfe-
cta sunt in te tibi accidisse gratissima. Quod cū
ita sit perficiā pfecto vt longi tēporis vsuraz q̄
caruimus. intermissa nra consuetudine z gratia
& crebritate z magnitudine officiorū meorum
sarciam Idq; me qm̄ tu ita vis puto non in vita
nra minuerua esse factuꝝ. Quā quidē ege si for-
te de tuis sumpsero. non solū palida sed etiā ap-
piada nominabo. Celix libertus tuus antea mi-
hi nimis fuit notus. sed vt mihi reddidit a te li-
cteras plenas amoris & officii mirifice ipse suo
sermone subsecutus est humanitatē tuaz. līaruz
Iocunda mihi eius oratio fuit. cum de anio tuo
de sermonibus quos de me habere quotidie mi-
hi narraret Quid queris biduo factus est mihi
familiaris. ita tñ vt phariam valde sim desidera-
tus. Quem cum Romā remittes qđ vt putaba-
mus. celeriter eras facturus. Omnibus eius de
rebus quas agi quas curari a me voles mandata
des velim. Lentulum Valerium iureconsultum
valde tibi commendo. Sed etiam si non est iuris-
consultus. melius enim ei cauere volo q̄ ipse alius
solet Valde hominem diligo. est ex meis domes-
ticis. atq; intimis familiarib9. oio tibi agit grās

11
Sed idē scribit meas lras maximū apud te pōd9
habituras Idē ne fallat etiā atq; etiā rogo Vale.

M. T. C. Appio Imp. S. P. D.

¶ Vm & contra voluntatē meam. z pter
opinionem accidisset. vt mihi cum ipe-
rio in puintiam proficisci. nemo esset in multis
& variis molestis cogitatiōibusq; meis. Hecvna
cōsolatio occurrebat q; neq; tibi amicitior q̄ ego
sum. quisq; posset succedere. neq; ego ab vilo p-
uintiam accipio qui mallet eam q̄ maxime mihi
apertā explicatamq; tradere. Quod si tu quoq;
eadem de mea voluntate erga te spem habes. ea
te profecto nūq; fallat a te maximo ope pro nra
summa coniunctiōe. tuaq; singulari humanitate
etiā atq; etiā queso atq; peto. vt quiscūq; rebus
poteris autem plurimis. pspicias & consulas rōi-
bus meis. vides ex senatus consulto prouintiam
esse habendam si eam quo ad eius facere poteris
q̄ expeditissimā mihi tradideris facilior erit mi-
hi quasi decursus mei temporis quid in eo gene-
re efficere possis tui consilii est. Ego te qd tibi
veniet. mentē meam interire valde rogo. Pluri-
bus verbis ad te scriberem. si aut tua humanitas
longiorem orationem expectaret. aut si id fieri

nra amicitia pateret. aut res hba desideret. ac n
p se ipa loqueret. hoc veliz tibi p uadeas. si rōi/
bus meis. ad te pusi eē itellexero. magnā te ex
eo z ppetuam voluntatē esse captuꝝ. Vale

M. T. C. S. D. Appio pulchro.

Vasi diuinarem tali in officō fore mihi
aliquem expectandum studium tuum.
sic cum de tuis rebus gestis agebatur i/
seruebā honori tuo dicam tñ vere pluq̃ accepe
ras reddidisti. Quis enim ad me non p̄scripsit.
te non solū auctoritate orationis snia tua. quib⁹
ego a tali viro contentus eram. sed etiam opera
consilio domū. venerā conueniēdis meis nullum
onus officii cuiq̃ reliquum fecisse. Hec mihi mul
ta ampliora sūt q̃ illa ipa pp que laborant. hec in
signia enim virtutis multi etiā sn virtute assēcu
ti sunt. taliū viroz tanta studia asseq̃ sola virtus
pōt. itaq̃ ppono mihi fructū amicitie nre. z ip
sam amicitia q̃ nihil ē vberius p̄fertim in his stu
diis qbus vterq̃ nrm deuictus ē. Nam tibi me
p̄fiteor in re pu. sociū de qua idē senti⁹. & in q̃t/
ridiana vita coniunctū. cum his studiis artib⁹q̃
colimus. velim ita fortuna tulisset. vt quātī ego
omnes tuos facio. tantī tu meos facere posses.

quod tamen ipsum nescio qua permotus animi
 diuinatione non despero. Sed hoc nihil ad te no-
 strum est onus. illud velim sic habeas quod intel-
 liges. hac re nouata aditum potius aliquid ad meum
 erga te studium. quo nihil videbitur addi posse
 quam quicquid esse detractum cum hec scribebam
 censerem te iam esse sperabam. eo breuior est epistola
 ut aduersus meum morum modestior.

Seruius Sulpicius. S. D. M. C.

Osque mihi renuntiatus est de obitu Tu-
 lie filie tue. sane quod pro eo ac debui gra-
 uiter molestusque tuli comitemque eam calamitatem existi-
 maui. quod si istuc fuisset neque tibi defuisset coramque
 meum dolorem tibi declarassem. & si genus hoc con-
 solationis minimus atque acerbum est propterea quia
 per quos ea fieri debent propinquos ac familia-
 res ipsi pari molestia afficiunt. neque in lacrimis
 multis id conari possunt. ut magis ipsi vide-
 antur aliorum consolatione indigere quam alius posse
 suum officium prestare tamen que in presentia in me-
 tem mihi venerunt. decreui. breui ad te prescribere.
 non quod ea te fugere existimem. sed quod forsitan
 dolore impeditus. minus ea perspicias Quid est
 quod te tantopere commoueat tuus dolor intestinus

Cogita quēadmodum adhuc fortuna nobiscum
egerit .ea nobis erepta esse que hominibus non
minus q̄ liberi cara esse debent. Patriā . dignita
tem honestatem honores omnes hoc vno ī como
do addito . quid ad dolorem adiungi potuit . aut
qui non in illis rebus exercitatus animus calere
iam debet atq; oīa minoris existimare . An illius
vicem credo doles quotiēs in eā cogitationē ne
cesse est & tu veneris & nos sepe incidimus his
temporibus non pessime cum his esse actū q̄bus
sine dolore licitum est mortē cum vita cōmutār
Quibus autem fuit q̄ illā magnopere hoc tem
pore forte ad viuendū inuitare posset . que res
que spes qd̄ animi solatiū vt cum aliquo adoles
cente primario cōiuncta etatē gererz . Licitum
est tibi credo pro tua dignitate . ex hac iuuetu
te generum diligere . Cuius fidei liberos tuos
tu te cōmittere putares . An vt ea liberos ex se
pareret q̄s cū florētes videret letaret . q̄ rē a pa
rēte traditā p se tenere possēt honorē ordinatiz
petituri esset . ī re pu . ī amicoꝝ negociis liberta
te sua vti . Quid hoꝝ fuit qd̄ nō plusq̄ datū ē ad
eptū sit . aut vero malū est liberos amittere . malū
nisi hō pei9 sit hec sufficerē & ppeti . q̄ res mihi n̄
mediocrē ḡsolationē attulit volo tibi comēorār
si forte eadem res tibi dolorem minuere posset

Ex asia rediens cum ab egina megarem. versus
 nauigare. Cepi regiones circum circa respice
 re. post me erat egina. ante megare dextra pri
 us. sinistra corinthus. que oppida quodā tēpore
 florentissima fuerūt Nunc prostrata & dirupta
 ante oculos iacent Cepi egomet mecum sic cogi
 tare. Em nos homunculi indignamur si q̄s n̄rū
 interit. aut occisus est quorum vita breuior eē
 debet. cum vno loco tot oppidorum cadauera p
 iecta iacent. Vis ne tu te serui cohibere & me
 minisse hoīem te esse natum Crede mihi cogita
 tione ea non mediocriter sum confirmatus. Hoc
 idem si tibi videtur fac ante oculos tibi pponas
 modo vno tempore tot viri clarissimi interierūt
 de imperio preterea tanta dimicatio facta ē oēs
 prouintie conquassate sunt in vnius muliercule
 animula. si iactura facta est tantopere comoue
 ris. Que si hoc tempore non diem suū obuisset.
 paucis post annis. tamen ei morierendum fuit.
 qm̄ homo nata fuerat. Et tu ob hisce rebus ani
 mum ad cogitationem tuam aduoca. atq; ea po
 tius reminiscere. que digna tua persona sunt. Il
 la quam diu ei opus fuerat vixisse. vna cum re
 pu. fuisse te p̄m suū pretorē consulē. augurē
 vidisse adolescentibus primariis nuptam fuisse
 Oibus bonis p̄ functa eē cū res pu. occidēt vita

excessisse. Quid est q̄ tu aut illa cū fortuna hoc
noīe conqueri possis. Deniq; noli te obliuisci. Ci
ceronem esse. & eum q̄ aliis consueuerat p̄cipe
re. & dare consiliū. neq; imitari malos medicos.
qui in alienis morib; p̄fitentur tenere se medi
cine scientiā ipsi se curare non possunt. Sed poti
us que aliis tute p̄cipere soles ea tu te tibi subi
ciatq; animū p̄pone. nullus dolor ē quem non lō
ginitas tēporis minuat. ac molliat hoc te ex
pectare tēpus tibi turpe ē ac nō ei rei p̄ sapien
tia tua te occurrere. Quod si quis etiā inferis sen
sus ē qui illius in te amor fuit. pietasq; in oēs su
os. hoc certe illa te facere non vult. Da hoc illi
mortue. Da ceteris amicis ac familiarib; q̄ tuo
dolori merēt. Da patrie vt si qua in re opus sit
opera & cōsilio tuo vti possit. Deniq; qm̄ in eaz
fortunā deuenimus. vt etiā huic rei nobis p̄ser
uiendū sit noli cōmittere vt quisq; te putet. non
tam philia q̄ rei pu. tēpora & alioz victoriā la
gere. Plura me ad te de hac re scribere pudet.
ne videar prudētie tue diffidere. Quare si hoc
vnum p̄posuero. finē faciam scribendi. Vidim;9
aliq̄ciens scdaz te ferre fortunā pulcherrie mag
nāq; ex ea re te laudē adipisci. Fac aliqñ itelligi9
aduersā q̄q; te eq̄ ferri posse neq; id mai9 q̄ dbeat
ad onus videri ne ex oib;9 virtutib;9 hec una tibi

14
videatur deesse. Quod ad me attineret cum te
tranquilliore animo esse cognouero. de his reb⁹
que hic geruntur quemadmodum se prouicia ha
beat. te certiolem faciam. Vale.

M. T. C. S. P. D. Seruilio Sulpicio.

Go vero serui vellem. vt scribis in meo
grauissimo casu affuisses. quantum enī
presens adiuuare potueris & consolā/
do. & prope eque dolendo facile ex eo intelligo
q̄ litteris tuis lectis aliquantum acquieui. Nam
& ea scripsisti q̄ leuare luctū possent. & in me cō
solando non mediocriter ipse animi dolorē adhi
bui. Seruius tñ tuus oībus officiis que illi tē/
pori tribui potuerūt declarauit. & quātī ipse me
faceret z quē suū talez erga me animū tibi gratū
putarē fore. Cuius officia iocundiora. si sepe mi
hi fuerunt nunq̄ tñ graviora. me aut non oratio
tua solum & societas pene egritudinis sed & au/
ctoritas cōsolat. Turpe. n. esse existio me nō ita
ferre casuz meū vt tu tali sapientia p̄dit⁹ ferēdū
putas s; opprimor iterdū & vix resisto dolori. q̄
ea mihi solacia deficiunt. q̄ ceteris q̄z mihi ex
empla propono simili in fortuna non defuerunt

Nam & quintus maximus qui filium consulare
clarum virum & magnis rebus gestis amisit.
Et Lucius Paulus qui duo septem diebus. & no
ster Gallus & Marcus Cato qui summo ingenio
summa virtute & filium perdidit. His t^{em}p^{or}ib^{us} fu
erunt vt eos tū ipso^{rum} dignitas cōsolaret^{ur}. tū que
ex re pu. conseq^{ue}batur. Mihi autem amissis or
namentis his que ipse commemoras queq^{ue} eram
maximis laboribus adeptus. Vnum manebat il
lud solacium quod ereptum est. non amicorum
negociis. non rei pu. procurationē iⁿpediebantur
cogitationes mee cure. Nihil in foro agere libe
bat aspicere curiam non poteram. existimabam
id quod erat omnes me & industrie mee fruct^{us}
& fortune perdidisse Sed cum cogitarem hec mi
hi tecum etiam cum quibusdam esse cōmunia &
cum frangere iam ipse. cogererq^{ue} illa ferre tol
leranter. habebam quo fugerem vbi acquiesce
rem. cuius in sermone & suauitate omnes curas
doloresq^{ue} deponerem. Nunc autem tam graui
vulnere accepta est illa que consensuisse videbā
tur. Non. n. vt tū a re publica confugere possu^{is}
vt in eis bōis acquiescam. Itaq^{ue} & domo absu^{is} & fo
ro q^{ui} nec eū dolorē quē a re pu. capio do^{us} iā cōso
lari pōt Nec dōesticū res pu. q^{ui} magis te expecto

teq; videre q̄primum cupio. Maior mihi ratio
 afferre nulla potest. q̄ coniunctio consuetudinis
 sermonumq; nostrorū. q̄q̄ sperabam tuum adue/
 tum. sic enim audiebam appropinquare. Ego au/
 tem cum multis de causis te expecto q̄ primum
 videre tum etiam vt ante coninentemur inter
 nos. qua ratione nobis traducendum sit. hoc tē/
 pus quod est totum ad vni⁹ voluntatem accom/
 modandum & prudentis & liberalis. & vt per/
 spexisse videor. nec a me alieni. z tibi amicissimi
 Quod cum ita sit. magne est tamen deliberatio/
 nis. que ratio sit ineunda nobis nō agendi aliqd
 sed illius concessu de beneficio quiescendi. Vale

M. T. C. Marcello. S. P. D.

T si eo ad hūc te consilio vsum itelligo.
 vt id reprehendere non audeam. nō qn
 habeo ipse discentiam. sed q̄ ea te sapiē/
 tia esse iudicem. vt meum consilium non antepo/
 nam tuo. tamen vt amicitie nostre vetusta. & tu/
 a summa erga me beniuolentia. que mihi iam a/
 pueritia cognita est. me orta est. vt ea scribe/
 rem ad te. que salutis tue conducere arbitrarer. *h*
 & non aliena esse ducerem a dignitate. Ego
 cum eum te ipse qui horum malorum incia mul/
 to ante videris consolatum magnificentissime.

atq; optie gesseris. preclare meminissim. sed idē
etiam illa vidi. neq; concilium ciuiliſ belli. ita ge
rendi neq; copias. Gn. Pompei neq; genus exer
citus probare semperq; summe diffidere quaz ni
si sententia me quoq; fuisse memoria tenere te
arbitror. Ita ergo ne tumultum interfuisti re
bus gerendis & ego id semper egi ne interesset.
Non enim hic rebus pugnabamus. quibus vale
re poteramus. consilio autē et oritate. causa que e
rant in nobis superiora. Sed lacertis & viribus
quibus pares non eramus. Victi sumus igitur.
Aut si dignitas vinci non potest fracti certe &
abiectioni. In quo tuum consilium nemo potest nō
maxime laudare q; cum spe vincendi simul abie
cisti. certandi etiam cupiditatem ostendisti q; sa
pientem & bonum ciuem. incia belli ciuiliſ inui
tum suscipere extrema non libenter persequi.
Qui non idem consilium quod tu sicuti sunt eas
video in duo genera esse distractos. Aut enī re
nouare bellum conati sunt. Hiq; in Affricam cō
tulerunt. Aut quemadmodum nos se victos esse
crediderunt. Medium quoddam tuum consiliu
fuit. qui hoc fortasse humilis animi duceres illō
pertinacis. Fateor a plerisq; vel dicam ab homi
nibus sapiens tuum consilium. a multis etiā mag
ni atq; fortis animi iudicatu. Sed habet ista ratio

16
vt mihi quidem videtur. quendam modum p̄ser-
tum cum tibi nihil deesse arbitrer ad tuas fortu-
nas omnes optinendas. preter voluntatē. Sic. n.
intellexi nihil aliud esse quod dubitationē affer-
ret ei penes que ē potestas. nisi q̄ vererēt ne tu
illud beneficium omnino nō putares. de quo q̄b
sentiam nihil actinet dicere. cum appareat ipse
quod fecerim. sed tamen si iam ita constituisses
vt abesse perpetuo mallet. q̄ ea que nolles vide-
re. tamen id cogitare deberes vbicunq; esses te
fore in eius ipsius quem fugeres potestate. qui
si facile passurus esset te carentem patria & for-
tunis tuis quiete z libere viuere cogitandum ti-
bi tamen esset Rome. ne & domi tue cuiusmodi
res esset An Mithilēis aut Rodi mallet viuere
Sed cum ita late pateat ei⁹ potestas quem vere-
mur vt terrarum orbem complexasset. nōne ma-
ius sine periculo domi esse. q̄ cuz periculo aliene
Equidem etiā si oppetenda mors esset domi atq;
in patria mallet. q̄ in externis atq; alienis locis
Hoc idē oēs qui te diligunt sentiunt Quorum ē
magna pro tuis maximis clarissimisq; virtutib⁹
multitudo. Habemus etiā rationē rei familiaris
tue quā dissipare volu⁹. Nā z si nullā pōt accipe
iniuriā q̄ futura perpetua sit. Propterea q̄ neq;
is qui tenet rem pu. patiet. neq; ipsa res pu. tñ

ineptum predonum in tuas fortunas fieri nolo.
Hi autem qui essent. auderem scribere. nisi te in
telligere considerem. hic te unius sollicitudines
vnius etiam multe & assidue lachryme. C. Mar
celli fratris optimi deprecatur. nos cura et do
lore proximi sumus precibus tardiores quid vis
adeundi. cum ipse deprecatione eguerimus. non
habemus. Gratia tantum possumus quātū victi.
sed tamen consilio studio Marcello non desum⁹
a tuis reliquis non adhibemur. ad omnia parati
sumus. Vale.

M. T. C. Imp. S. P. D. Marcello

Eq; monere te audeo pstanti prudentia
vix. nec cōfirmar maximū animi boiez
vixq; fortissimū. consolari vero nullo mō. Nam
si ea que acciderunt. ita fers ut audio gratulari
magis uirtuti debeo q̄ consolari dolorem tuum.
Sin te tanta mala rei pub. frangunt non ita abū
do īgenio ut te cōsuler. cū ipse me nō possim. Re
liquum est igit̄ vt tibi me in oī re cū pbeam. p̄s
temq; vt ad oīa que uelit ita adsim presto vt me
non solū oīa debere tua cā. sed ea quoq; etiā que
non possim putent. Illud tñ multū me monuisse
vel censuisse puta vel ppter beniuolentiā tacerē

non potuisse . vt quid ego facio tu quoq; animum
inducas . si sit aliqua res pu . in ea te esse oportere
iudicio hominum teq; principem necessitate ce
dentem tempori . Sin autem nulla sit . hunc tñ ap
tissimum esse & ad exulandum locum . Si enim li
bertatem sequimur quis locus hoc dominatu ua
cat . Sin qualemcumq; locum que est domestica se
de iocundior . sed mihi crede etiā is q omnia tenz
fauet ingenuis . nobilitatem vero & dignitates
hominum q̄tum ei res & ipsius cā cōcedit ample
ctitur . Sed plura q̄ statueram . Redeo ergo ad
vnum illud me tuum fore . cum tuis si mō erunt
tui . si minus me certe in omnibus reb9 satis nrē
coniunctioni amoriq; facturuz . Vale .

M . T . C . Marcello . S . P . D .

T si p paucis añ diebus qnto dederam
nunctio licteras ad te pluribus verbis
scriptas . quibus declaraueraz q te anio
censerem esse oportere . & quid tibi faciendū ar
bitrarer . tñ cum theophilus libertus tuus pficif
ceret . cuius ego fidem erga te beniuolentiāq; p
spexerā sine meis lris . euz ad te venire nolui . Is
dem igit de rebus etiā atq; etiā hortor quib9 su
perioribus lris hortatus sum ut in ea re pu . que

cunq̃ est q̃ primū velis esse Multa videbis for-
tasse que nō nolles non plura tñ q̃ audis quotidie
non est porro tuū vno sensu solū oculorū moue-
ri. cum illud idē auribus p̃cipias. quod esset ma-
gis videri solet. minus laborare. At tibi ipsi di-
cendum erit aliquid quod non sentias. aut faciē-
dum quod non probes. Primū tēpori cedere. i.
necessitati parere sempq̃ sapientis est habitum.
deinde non habet vt nunc quidē est id viciū res
dicere fortasse que sentias non licet. tacere pla-
ne licet. omnia enim delata ad vnū sunt. Is vti-
tur cōsilio ne suorū quidem. sed suo q̃ non multo
secus fieret. si is rem pu. teneret quem secuti su-
mus. An qui in bello cum omnium n̄rorum con-
iunctū esset periculū. suo z ceterorū hoīum ma-
nime prudentiū consilio vteret̃. eū magis coīem-
ensemur in victoria futurū fuisse. q̃ in certis re-
bus fuisset. Et qui nec te consule tuum sapientis-
simū consiliū secutus esset nec fratre tuo consu-
latū ex aucte tua gerente vobis autoribus vti-
voluerit. Nunc omnia tenentē n̄ras sn̄ias deside-
ratū cēsus fuisse. oīa sunt misera in bellis ciui-
libus que maiores n̄ri ne semel quidē n̄ra etas se-
pe iam sensit. sed miserius mihi q̃ ipsa victoria
que etiā si ad meliores venit. tñ p̃diti eos ipsos
ferociores impotentioresq̃ reddit. vt etiam si

nostra tales non sunt . necessitate esse cogantur
 multa enim victoria eorum arbitrio . per quos
 vicit etiam inuito facienda sunt . An tu non vi-
 debas mecum simul q̄ illa crudelis esset futura
 victoria . Igitur tunc quoq; careres patria neq;
 nolles videre . non inquires ego enī ipse tenerē
 opes & dignitatem meā . Vt erat tue virtutis in
 minimis tuas res ponere . de re pu . vehementi⁹
 laborare . deinde qui finis istius consilii est . Nam
 adhuc & factū probatur vt in tali re & fortuna
 laudatur . factū quidem q; & initium belli neces-
 sario secutus sis & extrema sapienter psequi no-
 lueris fortuna . p honesto ocio teneris z statum
 & famam dignitatis tue . nunc vero nec locus tibi
 nullus dulcior esse debet patria nec eā dilige-
 re min⁹ debes q; deformior est . sed misereri po-
 tius . nec eam multis claris viris orbatā priuari
 & aspectu tuo deniq; si fuit magni animi non es-
 se supplicē victori vide ne supbi sit aspnari eius
 dem libertatē & sapiētis ē carere patria duri nō
 desiderari . z si re pu . non possis frui stultū ē nol-
 le priuata . Caput illud ē vt si ista vita tibi como-
 dior esse videatur cogitandū tñ sit ne tucior nō
 sit magna gladioꝝ ē licentia . sed in extremis lo-
 cus minor etiā ad facin⁹ verecūdia . Mihi salus
 tua tāta cura ē . vt Marcelli frī tuo . aut par . aut

certe pximus sim tuū ē consulere temporib⁹ &
incolumitatis & vite & fortunis tuis. Vale.

M. T. C. S. P. D. Marco Marcello

T si nihil noui q̄ ad te scriberē magis q̄
litteras tuas iam expectare incipiebā.
vel te potius ipsuz cum Theophyl⁹ n̄r
proficisceretur. non potui nihil ei litterarū dā
Cura igit̄ ut q̄ primum venias. Venies enī mihi
crede expectatus. non solū nobis. i. tuis sed pr
sus omnibus. venit enim mihi in mentem. subue
rerī interdum ne te delectet tarda decessio. q̄ si
nullū haberes sensū nisi oculorū prsus tibi igit̄
noscerē. si quosdā nolles videre. sed cum leuiora
non multo essent que audirentur. q̄ que viderē
tur suspicarem autem multo interesse rei famili
aris tue q̄ primum venire. atq̄ in omnes partes
valere putauī. ea de re te esse admonendū. Sed
qm̄ quod mihi placeret ostendi reliqua tu pro
tua prudentia considerabis. Me tamen velim
q̄ ad tēpus te expectem⁹ certiorē facias. Vale.

Marcellus. S. P. D. Ciceroni

19
P Lurimū valuisse apud me tuaz semper
auctem. cum in omni re tuaz in hoc max
imo negotio potes existimare cuz mibi
consul Marcellus fr̄ amantissim⁹ mei. non solū
consilium daret. sed precibus quoq; me obseca
rem non prius mibi persuadere potuit. q̄ tuis ē
effectus lris. vt vterer vestro potissimū cōsilio
Res q̄ admodū sit acta vestre mibi lre declarāt
Gratulatio tua & si mibi ē pbatissima. q̄ ab op
timo fit animo tñ hoc mibi multo iocundius ē &
gratius. q̄ in summa paucitate amicoꝝ p̄pinq; &
ac necessarioꝝ q̄ vere mee salutē fauerēt. te cu
pidissimū mei singularēq; mibi beniuolētiā p̄stir
tisse cognoui. reliq; sūt eiusmōi. q̄b⁹ ego qm̄ hec
erāt tpa. facile & eq̄ aīo carebā. h⁹ vero eiusmōi
eē statuo. vt sñ taliū viroꝝ & amicoꝝ beniuolē
tia. neq; i aduēsa neq; in scdā fortūa q̄q; viuerē pos
sit. itaq; in h⁹ ego mibi gratulor. tu hō ut itelli
gas hōi amicissimo te tribuisse. officiū re vt ser
uus tibi p̄stabo. Vale

Seruius. S. P. D. Ciceroni.

T si scio non iocundissimū me nūtrum
vobis allatuꝝ. tñ quoniā casus & natura
in bonis dñatur. visuz est faciendū quo
quomō mea res se haberet. vos certiores facere

x. KP. Iulii. cū ab epidauro pireū nauī aduect⁹
essem. ibi Marcellū collegā nr̄m guenī eūq; diez
ibi consumsi vt cum eo essem. Postero die cū ab
eo digressus essem eo consilio vt ab Athenis in
Boeciam irem. relinq; jurisdictionē absoluerē
Ille vt ibat maias in Italiaꝝ versus nauigaturus
erat. Postridie cū ab Athenis pficisci in animo
haberē. circiter horā decimā noctis. C. postum⁹
familiaris eius ad me venit & mihi nuntiauit.
M. Marcellū collegā nr̄m. post cene tempus a
Publio magio Cillone familiare eius pugioe p/
cussū esse & duo vulnera accepisse. Vnum in
stomacho Alteꝝ in capite secundū aurē sperare
tñ eum viuere posse. Magiū seipm interfecisse
Postea se a Marcello ad me missū esse. q nuncia
ret z rogaret vti medicos coegi. z e vestigio eo
sum pfectus. Primam luce cum non longe a Pi
reo abessem. Puer Alcidiui obuiam mihi venit
cum codicillis. in quibus erat scriptum paulo añ
lucem. Marcellum suūz diem obiisse Ita vir cla
rissimas ab homine deterrimo acerbissimo mor
te est affectus. Et tui inimici propter dignitatē
pepercerāt. inuētus ē amic⁹ q et mortē afferret
Ego tñ ad tabernaculū eius prexi. inueni duos
libertos & patulos seruos. Reliquos aiebant
pfugisse metu pterritos. dñs eorum ante taber

Nota

naculum interfectus esset. Coactus sum in eadē
 illa leticia. qua ipse delatus erā. meisq; lecticariis
 in urbem eum referre. ibiq; p ea copia q̄ Athe
 nis erat fimus ei satis amplū faciendū curavi ab
 Atheniensibus locū sepulture intra urbē ut da
 rem ipetrare non potui. q̄ religione se impediri
 dicerent. Neq; tñ id antea cuiq; concesserant. qđ
 pximum fuit vti in quo vellemus eum gymna
 sio sepeliremur nobis pmiserūt. Nos in nobilis
 simo vrbe terrarū gymnasio Acchademie locū d
 legimus. ibiq; eū cōbussim⁹. Posteaq; curauim⁹
 vt eidem Athenienses in eodē loco monumentū
 ei marmoreum faciendū locarent. Itaq; nra offi
 cia fuerūt p collega. z p pinq̄uitate viuo z mor
 tuo oīa ei pstitim⁹. Vale. d. p. k̄p. Iulii Athenis

M. T. C. S. P. D. Publio phigulo.

Verēti mihi iā diu qđ ad te potissimūz
 scriberē. nō mō certa res vlla. s; ne ge
 nus quidē l̄rarum vsitatū veniebat i mē
 tem. vnā enīz ptē z consuetudinē earū epistolāz
 qbus scđis rebus vti solebam⁹. tpus eripuerat.
 pfecerat p fortūa ne qđ ad talē scriberē possē aut
 omnino cogitare relinquebatur triste quoddam
 & miserū. & bis temporibus consentaneū gen⁹

litterarum. Id quoque deficiebat in me in quo de-
bebat esse aut promissio auxilii alicuius. aut con-
solatio doloris tui. Quid pollicerer non erat. ip-
se enim pari fortuna abiectus. aliorum opibus ca-
sus meos sustentabam. sepiusque mihi veniebat in
mentem queri quod ita viverem. quam gaudere quod uiue-
rem quamquam enim nulla me ipsum priuatum pepu-
lit insignis iniuria. nec mihi quicquam tali tempore
in mentem venit optare quod non ultro mihi. Cesar
detulerit. nihilominus tamen eis conficior curis ut
ipsum quod manent in vita me peccare existimem.
careo enim tum familiarissimis multis quos aut
mors eripuit nobis. aut abstraxit fuga. tum om-
nibus amicis quorum beniuolentia nobis concilia-
ret pro me quondam te socio defensa est res publica. ver-
um quod in eorum naufragio de bonorum direptionibus
nec audio solum quod ipsi non esset miserum. sed etiam uideo
quod nihil est acerbius eorum fortunas dissipari. Qui-
bus non solum adiutoribus illud incendiū extinx-
imus. & in qua urbe modo gratia. aucte gloria flori-
mus. in ea nunc his quidem omnibus caremus. obtine-
mus ipsius. Cesaris summam erga nos humanitatem
sed ea plene non potest quis et mutatio omnium rerum atque tem-
porum. itaque orbis his rebus omnibus quibus et natura me
et voluntas et consuetudo assuefecerat. tum ceteris ut
quod deuideor tum modo mihi displiceo. natus. non ad agē

dum semp aliquid dignū viro . nunc non mō agē
 di rōem nullam habeo sed ne cogitandi quidem .
 Et qui antea aut obscuris hominibus . aut etiam
 fontibus opitulari poterā nunc . Pu . nigidio . vni
 omnium doctissimo & sanctissimo . maxima quō
 dam gratia z mihi certe amicissimo . ne benigne
 quidem polliceri possum . Ergo hoc ereptū est
 litterarū genus . Reliquū est vt consolet & affe
 ram rōes . quibus te a molestus caner abducere .
 At ea quidem facultas vel tui vel alterius conso
 landi . in te summa est si vnq̃ in vllō fuit . Itaq̃ eā
 partem que ab exquisita qua dā rōne z doctrina
 proficiscit̃ . non attingam . tibi totam relinquam
 Quid si forti & sapienti homini dignum . Quid
 grauitas . Quid altitudo animi . Quid acta vita
 tua . Quid studia . Quid artes quibus a pueritia
 floruisti . a te flagitent tu uidebis ego quod in
 telligere & sentire . quia sū Rome & q̃a curo ac
 tendoq̃ possū . id tibi affirmo . te ī istis molestis
 in q̃bus es hoc tempore non diutius futurū . In
 his aut̃ in quib⁹ et nos sumus . fortasse semp for̃
 videor mihi perspicere primum ipsius animum
 qui plurimum potest propensum ad salutem tuā
 Non scribo hoc temere . quo minus familiaris
 sum . Hoc sum ad inuestigandum curiosior . quo
 facilius quibus ē iratior . rñdere tristius possit .

Hoc est adhuc tardior ad te molestia liberandū
Familiars vero eius & hi quidem qui illi iocun-
dissimi sunt. mirabiliter & ad te locuntur. & sen-
tiunt. Accedit eodem vulgi voluntas vel potius
consensus omnium. etiam illa quę minimum nūc
quidem potest sed possit necesse ē res pu. quas
cunq; vires habebit ab aliis ipsis quib9 tenetur
de te prope diē mihi crede. impetrabit. Redeo
igitur ad id vt iam tibi pollicear aliquid quod
primo obmiseram. Nam & complectar eius fa-
miliarissimos qui me ad modū diligunt multūq;
mecum sunt & in ipsius consuetudinem quam ad-
huc meus pudor mihi clausit insinuabo & certe
omnes vias persequar quib9 putabo ad quod vo-
lumus peruenire posse. in hoc toto genere plu-
ra faciam q̄ scriberem audeo Ceteraq; que mihi
a multis promota esse certe scio. a me sunt para-
tissima. Nihil in re familiari mea ē quod ego me-
um malim esse q̄ tuum. Hac de re de hoc genere
toto hoc scribo partius. quod te id quod ipse cō-
fido. malo te esse usurum tuis. Extremum illud
vt te orter & obsecrē. animo ut maximo sis nec
ea solum memineris que ab aliis magnis viris ac-
cepisti. sed etiam que ipse ingenio studioq; pepe-
risti. que si colliges & sperabis omnia optime.
& que accident qualiacūq; erunt sapienter feres

Nota

Sed hec tu melius vel optie omniū. Ego qui per
tinere ad te intelligam studiosissime. oiaq; dili-
gentissime curabo. tuorumq; tristissimo meo tē-
pore meritoꝝ erga me meoria cōseruabo. Vale

M. T. C. Marco. Anthonio. S. P. D.

Eugenio

T si statueram nullas ad te litteras mit-
tere nisi cōmendatitias. non q̄ ea intelli-
gerem satis apud te valere. sed ne his q̄
me interrogarent aliqd de nra cōiunctiōe inmi-
norum esse ostenderem. tamē cū Titus Pōponi-
us homo oīm meorum in te studioꝝ & officioꝝ
maxime cōsciū tui cupidus. nostri amantissim⁹
ad te proficisceretur. aliquid mihi scribendum
putavi. Presertim cum aliter ipsi Pomponio sa-
tisfacere non possem Ego si abste summa officia
desiderem. mirum nemini videri debeat. omnia
enim a me in te profecta sunt que ad tuum com-
modum que ad honorem. que ad dignitatem pti-
nent. pro his rebus nullam mihi abste relatā esse
graciam. Tu es optimus testis. Contra etiam es-
se aliquid abste esse profectum ex multis audiui.
Nam comperisse me non audeo dicere. nec for-
te id ipsum verbum ponam quod abste aiunt fal-
so i me solere cōferri Sed ea q̄ ad me delata sunt

malo ex te Pomponio cui non minus molesta fu-
erunt q̃ ex meis litteris cognoscere. Meus in te
animus q̃ singuli officio fuerit. & senatus & po-
pulus Ro. testis ē. Tu q̃ gratus erga me fueris
ipse existimare potes. q̃tum mihi debeant ceteri
existimāt. Ego que tua causa antea feci volup-
tatē sum adductus. posteaq̃ constantia tua. sed
reliqua mihi crede. multo maius meum studiū
maioresq̃ grauitatem & laborem desiderant.
Que si non profunderē & perdere videbor om-
nibus meis viribus sustinebo. Sin autem ingra-
ta esse sentiam non committam vt tibi ipse insa-
nire videar. ea que nunc sint officia & cuiusmo-
di poteris ex Pomponio cognoscere Atq̃ ipsum
tibi Pomponium ita comēdo vt q̃q̃ ipsius causas
confide te facturum esse omnia. tamen abste hō
petam vt si quid in te residet amoris erga me id
omne in Pomponii negotio ostendas z hoc mihi
nihil gratius facere potes. Vale.

M. T. C. Pompeio. S. P. D.

Itibi est q̃uo vis bene ē. ex litteris tu-
is quas publice misisti cepi etiam cum
ōibus incredibilem voluptatē. tantā. n.
spem oculi ostēdisti q̃ta; ego semper ōibus te vno
fretus pollicebar S; hō scito tuos veteres hostes

novos amicos vehementer litteris percussos atque
 magna spe deturbatos iacere. Ad me autem litte-
 ras quas misisti. quae exiguae significatione tuae
 erga me voluntatis habebant. tamen mihi scito
 iocundas fuisse nulla. non enim tam letari soleo quam me
 officiorum conscientia. quibus si quando mutue
 responderetur. apud me plus officii residere facil-
 lime patior. illud non dubito. quin si te mea sum-
 ma erga te studia. parum mihi adiunxerunt res pu-
 nos inter nos conciliatura coniuncturaque sit. At
 ne ignores quid ego in tuis litteris desiderem scri-
 bam aperte. sicut & mea natura. & nostra amici-
 tia postulat Res eas gessi quarum aliquam in tuis
 litteris & nostre necessitudinis & rei publicae causa
 gratulationem expectavi. quam ego abste preter-
 missam esse arbitror. quod verere ne cuiusquam animum
 offenderes. Sed scito ea quae nos pro salute patrie
 gessimus orbis terre iudicio ac testimonio com-
 probari. qui cum veneris tanto consilio tantaque
 animi magnitudine a me gesta esse cognosces ut
 tibi multo maiori quam Africanus fuit me non mul-
 to minorem. quam Lelium facile & in re publica. & ami-
 citia adiunctum esse paciare. Vale.

M. T. C. Vabinio. S. P. D

6 Rata tibi mea officia esse non miror.
Cognoui. n. te gratissimum omnium idque
nunquam destiti predicare. nec. n. tu mihi
habuisti modo gratiam verum etiam cumulatissi-
me retulisti. Quamobrem reliquis tuis rebus
omnibus pari modo studio erga te & eadem volup-
tate cognosces. quod mihi feminam primariam Pope-
iam uxorem tuam commendas. cum fura nostro
statim tuis litteris lectis locutus sum ut ei me-
is verbis diceret. ut quicquid esset mihi denun-
tiaret me omnia que ea vellet summo studio curaque
facturum. Itaque faciam eandem si opus esset vide-
bitur ipse conueniam. tu tamen ei velim scribas. ut
nullam rem neque tam magnam neque tam parua pu-
tet. que mihi aut difficilis aut parum me digna
videatur. Omnia que in tuis rebus agam. & non la-
boriosa mihi sed honesta videbuntur. De Dionisio
si me amas confice quamcumque ei fidem dederis
prestabo. Si vero improbus fuerit ut est duces ei-
um captum in triumpho Dalmatis Dei malefa-
ciant qui tibi molesti sunt. Sed ut scribit breui
capietur. & illustrabunt res tuas gestas. semperque
enim habitus sunt bellicosi. Vale.

M. T. G. Ticio. S. P. D.

T si vnus ex omnibus minime suus ad te con-
solandum accommodatus quod tamen ex tuis molestis

tus cepi doloris vt consolatione ipse egerē tñ cū
longius a summi luct⁹ ab acerbitate meus abesset
dolor q̄ tu⁹ statui nostre necessitudinis esse meē
q̄ in te beniuolentia non tacere tanto in tuo ma
rore tam diu. Sed adhibere aliquaꝝ modicam cō
solationē q̄ dolorem leuare tuū posset. si min⁹ sa
nār potuisset. Est autē cōsolatio peruulgata qdē
illa maxime q̄ semper in ore atq; animo habere
debemus. Homines nos vt esse meminerim⁹. ea
lege natos vt oib⁹ telis fortune proposita sit vi
ta nostra. neq; esse recusandum quo minus ea q̄
nati sumus cōditione. viuamus ne ve tam graui
ter ecs casus feramus quos nullo consilio vita
re possumus euentibusq; aliorū memoria repetē
dis nihil accidisse nobis noui cogita⁹. ne he neq;
cetere consolationes que sunt a sapientissimis vi
ris vsurpate memorieq; litteris prodite. tantū
videntur proficere debere quantum status ipse
nostre ciuitatis & hec probatio temporum pre
dictorum cum beatissimi sint qui liberos nō sus
ceperint minus autē miseri qui his tēporibus a
miserunt. q̄ si eosdem bona autem deniq; aliqua
re pu. perdidissent q; si tuum te desiderium mo
net. aut si tuarum rerum cogitatione meres. nō
facile exauri tibi istum dolorem posse vniuer
sum puto. Sin illa te res cruciat. q̄ magis amoris

est ut eorū qui occiderunt miseras iugeas ut ea
non dicam . que sepiissime & legi & audiui nihil
esse mali in morte in qua si resideat sensus imor/
talitas illa . potius q̄ mors dicenda sit Sin sit amif/
sus nulla videri misera debeat que non sentiatur
Hoc tamen non dubitas confirmare possum ea
miseri . parari inpendere rei pu . quiq̄ relinquet
nullo modo mihi quidem deceptuz esse videatur
Quid est enim iam non modo pudori . probitati
virtuti rectis studiis . bonis artibus . sed omnino
libertati ac saluti loci . Non me Hercule quēq̄ au/
diui hoc grauissimo ac pestilentissimo anno ado/
lescētulum aut puerz mortuū qui mihi nō a diis
imortalibus ereptus ex his miserris atq̄ ex inigf/
sima conditione vite videret Quare sit tibi vnū
hoc detrahi pōt ne quid his q̄s amasti mali putef/
contisse per multū erit ex merore tuo diminutū
Relinquit . n . simplex illa iam cura doloris tui q̄
non cū illis cōmunicabitur s̄ ad te ipm pprie re/
fertur . in qua non est iam grauitatis & sapiētia
tue qua tu a puero prestitisti imoderatius casuz
tuoz incōmodorū qui sit ab eorum quos dilexe/
ris miseria maloq̄ seiunct⁹ enim eum semper te
& priuatis in rebus & publici prestitisti tuēda
tibi ut sit grauitas & cōstantie seruiendum . Nā
quod allatura est ipsa diuturnitas que maximos

luctus vetustate tollit. id nos precipere consilio prudentiaq; debem⁹. Etenim si nulla uq; fuit liberis amissis. tam animo ibecillo mulier que non aliquando lugendi moduz fecerit. certo nos quod est dies allatura id consilio anteferre debemus. neq; expectare temporis medicinam qua representare ratione possum⁹. His ego litteris si quid profecissem existimabam quidē optandū me eē assecutum. sin minus forte valuissent. officio tñ esse finiturum viri beniuolentissimi atq; amicissimi. quem me tibi effuisse semp existimes veliz & futu⁹ esse confidas. Vale.

M. T. C. T. Fabio. S. P. D.

T si egomet qui te consolari cupio cōsolandus ipse sim. Propterea quia nullam rem grauius tibi iam diu q̄ incōmodum tuuz. tñ te non orton magnopere solū. sed etia⁹ pro amor nostro rogo atq; oro. te colligas virumq; pbeas. & que conditio oēs homines. z quibus tēporib⁹ nati. sumus cogites. Plus tibi tua virtus dabit. q̄ fortuna abstulit. Propterea q̄ adeptus es q̄ non multos homines noui. amisisti q̄ plurimi homines nobilissimi. Ea deniq; videtur conditio in pēdere leguz. iudiciorum tempoz. vt optime actum cum eo videatur esse. qui q̄ leuissima pena

ab hac re pu. decesserit. Tu vero qui & fortūas
& liberos habeas. & nos ceterosq; necessitudine
& beniuolentia tecum coniunctissimos. Quicq;
magnam facultatem sis habiturus. nobiscum &
cum omnibus tuis viuendi. & cum vnum sit iudi
cium ex tam multis quod reprehendatur. vt qđ
vna sententia ea qđ dubia potentia alicuius con
donandū existimetur. Omnibus his de causis de
bes istam molestiā quā leuissime ferre. Meus a
nimus erit in te. liberosq; tuos. semper quem tu
esse vis & qui esse debet. Vale.

M. T. C. V. Hestinio. S. P. D.

6 Rate mihi tue littere fuerūt ex quib9
intellexi. qđ etiam sine litteris arbitra
bar te summa cupiditate affectum esse
vidēdi mei. quod ego ita libenter accipio. vt tñ
tibi non concedaz. Nam tecum esse ita mihi cōia
oīa que opto contingant. vt vehementer velim
vt. n. cum maior esset & viroz & ciuiū bonoruz
& iocundoruz hoīm & amantiū mei copia. tamē
erat nemo qui cum essem libentius qđ tecum. &
paucis quibus cum essem eque libenter. Hoc ve
ro tempore cum alii interierint. alii absint. alii
mutati voluntate sint. vnum medius fidius tecū
diem libentius posuerim qđ hoc omne tempus cū

plerisq; eorū quibus cum vno necessario. noli. n.
 existimare mihi non solitudinē iocundiorē esse.
 qua tamen ipsa vti non licet q̄ sermones eorū q
 frequēter domū meā. Excepto viro aut ad sum
 mū altero. Itaq; vtor eodē pfugio q̄ tibi vtēdū
 ceneso litterulis nostris preterea conscientia no
 stra etiā consilioz meorū. Ego. n. is sum quē ad
 modū tu facilius potes existimare. qui nihil ūq̄
 mea potius q̄ eorum ciuium causa fecerim. Cui
 nisi inuidisset. is quē tu nunq̄ amasti. me. n. ama
 bas & ipse beatus esset & omnes boni. Ego suz q
 nullius vim plus valere volui. q̄ honestum otioz
 Idemq; cum illa ipsa arma que semper timueraz
 plus posse sensi q̄ illū consensum bonorum quem
 ego idem effeceram. quis tota conditiōe pacem
 accipere malui q̄ viribus cum valentiore pugna
 re. Sed & hec & alia multa coram breui temporē
 licebit. Neq; me tamen vlla res Rome tenet. ni
 si expectatio rerum Africanarum. Videtur. n.
 mihi res i propinquū adducta discrimen. Puto
 autem mea non nihil interesse. q̄q̄ ad ipsum iter
 sit non sane intelligo. Veruntamē quicquid illic
 nuntiātū sit n̄ longe abesse a cōsiliis amicorū Est
 enī res iam in eum locū adducta vt q̄q̄ multum
 intersit. inter eorum causas qui dimicant tamen
 iter victorias non multū interfuturū putē. Plar

ne animus qui dubiis rebus forsitan fuerit infir-
mior desperatis confirmatus est multū quē etiā
superiores littere confirmarūt. quibus intellexi
q̄ fortiter iniuriam feres Iuuatq; me tibi cū sum
maz humanitatem tum etiā tuas litteras profu-
isse. Verum enim scribaz teneriore mihi animo
videbare sicut omnes fere vita ingenua in beata
ciuitate & in libera iussimus. sed vt illa secunda
moderate tulimus. sic hanc non solam aduersam.
sed funditus euersam fortunā fortiter ferre de-
bemus. vt hoc saltem in maximis malis boni con-
sequamur. vt mortē q̄ etiā beati contemnere de-
bemus. Propterea q; nullū sensus esset habitura
Nunc sic affecti non modo contemnere debem9
sed etiā optare. Tu si me diligis fruiere isto otio
tibiq; persuade preter culpam ac peccatum qua
semper caruisti & carebis homini accidere nihil
posse. quod sit horribile aut ptimescendū. Ego si
videbitur recte fieri posse Ad te veniam breui
Si quid acciderit vt mutandū consilium si te cer-
tiores faciam statim. Tu ita fac cupidus mei vi-
dendi sis. vt istinc te ne moueas tam infirma va-
litudine. nisi ex me prius quesieris per litteras
quid te velim facere. me velim vt facis. diligas.
Valitudinē tuā vt tranquillitati animi seruias
Vale.::

M. T. C. Tulio torquato. S. P. D.

Vperioribus litteris beniuolētia magis adductus. q̄ quo res ipsa postularēt fui longior. Neq̄. n. confirmatione nostra egebat virtus tua neq̄ ea erat mea causa atq̄ fortuna. vt cui ipsi oīa deessent. alterum confirmarem Hoc in tempore breuior esse debeo siue. n. nihil tum op⁹ fuit tam multis verbis. nihilo magis nunc opus est. siue illud satis est presertim cū asserit nihil noui. Nam & si cotidie aliquid audiuius earum rerum quas ad te proferre existimo. summa tamen eadem est & idē exitus. Quē ego tam video animo q̄ ea que oculis cernimus. Nec vero quicq̄ video quod non idem te videre certe scio. Nam & si quem exitum acies habitura sit. nemo diuinare potest. tamen & belli exitum video. Et si id minus. hoc quidem certe cui sit necesse alterutruq̄ vincere. Qualis futura sit vel hec vel illa victoria. idq̄ cum optime p̄spexi tale video nihil vt mali videatur futurum. si id vel ante acciderit quod vel maximum ad timorem proponitur. Ita enim viuere vt cum sit viuendum miserrimum est mori autem nemo sapiens miserum dixit ne beato quidē. s̄ i ea res vrbe. in qua hec vel plura z ornatiore parietes ipsi loqui posse videantur. Ego tibi confirmo. & si

leuis est consolatio ex miseriis aliorum nihilo te
nunc maiore in discrimine esse q̄ quēuis auctoꝝ
qui dixerunt. alteri dimicant alteri victorem ti
ment. Sed hec consolatio leuis est illa grauior q̄
te vti spero. Ego certe vtor. Neq̄ enī dum ego
tangar illa re cum omni vacem culpa Et si non e
ro sensu omnino carebo. Sed rursus noctu Athe
nas quid ad te hec. Mihi tu tui. tua omnia maxi
me cure fit. & dum viuam erunt. Vale.

M. T. C. L. Lucilio. S. P. D.

Oram me tecū eadē hec agē sepe conā
tē detinuit pudor q̄daꝝ pene subrustic⁹
Que nunc exprimam absens audatius.
Epistola enim erubescit ardeo cupiditate incre
dibili neq̄ vt arbitror reprehendenda. nomē vt
nostruꝝ scriptis illustret & celebre tuis. Quod
& si sepe mihi ostēdis te esse facturū tñ ignoscas
velīz huic festinationi mee. Genus. n. scriptoruꝝ
tuorū & si erit semp a me vebemēter expectatū
tñ vicit opiniōz meā meq̄ ita p̄ cepit v̄p̄ icēdit vt
cupez q̄ celeritatē ī mores n̄ros monumētis com
mēdari tuis. neq̄. n. me solū cōmēoratio nōis pos
teritatis ad speꝝ q̄daꝝ īmortalitatis rapit. Sed ēē
illa cupiditas vt vel auctoritate testimoni tui.

vel iudicio beniuolentie. vel suauitate ingenn.
 viui perfruamur Neq; tñ hec cum scribebam et
 nescius quantis oneribus prmerer susceptaruz
 rerum & iam institutarū. Sed quia videba. 3 Ita
 lici belli & ciuilis Istoriā iam pene a te esse p/
 fectam dixeras autē mibi te reliquas res exordi
 ri deesse mibi nolui quin te admonerē vt cogita
 res coniuncte ne malles cū reliquis reb⁹ nostra
 contexere an vel multi greci fecerunt calisteos
 Troycum bellum timeus pirri polibius numan
 tinuz qui omnes a suis perpetuis Istoris ea que
 dixi bella seperauerunt. tu quoq; item ciuilē con
 iurationē ab bestilibus externisq; bellis non sub
 iungeres. Equidem ad nostram laudem non mul
 tum video interesse sed ad improperationē meā
 quidā interesse. nō te expectare donec ad locum
 venias. ac statiz causaz illā totā & tempus accipe
 z simul si vno in argumēto vnaq; in persona mēs
 mea tota versabit. Cerno iā animo q̄to oīa vber
 riora atq; ornatioa futurum sint. Neq; tñ igno
 ro q̄ iprudenter faciam. qui primū tantū oneris
 tibi inponā. potest enī mibi denegari occupatio
 tua. deinde etiam vt ornes me postulem. Quid
 si illa tibi non tantopere videntur ornanda. s; ta
 mē q̄ semel verecundie finis transierit cū bene z
 grauter oportet esse ipudētē Itaq; te plane etiā

rogo vt exornes eam vehementius. etiam que
fortasse sentis z i eo leges Istorie negligas. Gra
ciamq; illam de qua suauissime quodam in pbe
mio scripsisti. a qua re affici non magis potuisse
demōstras. q̄ hercle xenefogium illū a volunta
te. Eam si me tibi vehementius cōmendabat. ne
aspernere amoriq; nostro plusculū q̄ cōcedit v
ritas largire q; si te adducimus vt hoc suscipias.
erit vt mihi persuadebo materies digna faculta
te & copia tua. A principio enim coniurationis
vsq; ad reditum nostrum videtur mihi modicū
quoddam corpus confici posse. in quo & illa po
teris vti ciuiliū coniurationum scientia vel in
explicandis causis rerum nouarum vel in reme
diis incōmodorum. cum & reprehendes ea que
vituperanda duces. Et que placebunt exponen
dis rationibus comprobabis Et si liberius vt cō
sueuisti agendum putabis multorum in nos per
fidiam insidias proditorem notabis. Multam
etiam & casus nostri varietatem tibi in scriben
do suppeditabūt. plenā cuiusdā voluptatis Que
vehemēter aīos hoīz i legēdo scripto rētiere possit
Nihil ē. n. apti⁹ ad delectatōz lectoris q̄ tpm va
rietates fortūeq; vicissitudinesq; q̄ z si nobis opta
biles i expiūdo n̄ fuerūt i legēdo tñ erūt iocūb
bz. n. p̄teriti doloris secura r̄cordatio delectatōz

29
Ceteris vere nulla perfunctis propria molestia
Casus aut alienos sine ullo dolore intuentibus etiam
ipsa misericordia est iocunda quam nostrum
ille moriens apud mantinem etiam mantinem epa
minundas non eum quadam miseratione delectat
quintum denique sibi auelli iubet speculum. postea
quod ei percontanti est dictum clipeum esse saluum
ut etiam in vulneris dolore equo animo cum lau
de morietur. Cuius studium in legendo non erep
tum temistodis fuga redituque retinetur. Etenim
ordo ipse ante alium mediocriter nos retinet quasi
enumeratione fastorum. At viri sepe excellen
tis ancipites. Varium casus habent admirationem
expectationem leticiam. molestiam. spem. timorem
Si vero exitu notabili concluduntur. expletur a
nimus iocundissima lectionis voluptate. Quo mi
hi acciderit optatius. si in hac sententia fueris
ita continentibus tuis scriptis in quibus perpe
tuam rerum gestarum. Historiarum comple
cteris. secernas hanc quasi fabulam rerum euen
torumque nostrorum. Habet enim varios actus
multas actiones. & consiliorum & temporum ac
ne vereor ne assepectulam quidam aucupari tuam gra
ciam videar. Cum demonstrare me a te potissimum orna
ri celebrarique velle Neque enim tu es is qui sis nescis
Et qui non eos magis quam te non admirent iuvidos quam eos

qui laudent te assertatores arbitrare. neq; autē
ego sum ita demens. vt me sempiternę glorie p
eum commendari velim qui non ipse quoq; i me
cōmendando propriam ingenu gloriā cōsequa
tur. Neq; enim Alexander ille gratie causa ab
Apelle potissimum pingi. & a Lisippo fūgi vo
lebat Sed q; vllorum artem tum ipsis tum etiam
sibi glorie fore putabat Atq; illi artificis corpo
ris simulacra ignotis nota faciebant. Que vel si
nulla sint nihilo sicut tamen obscuriores clari vi
ri. Nec minus est sparsiatēs Hagesilaus ille per
hibendus qui neq; pictam neq; fictam imaginē
suam passus ē q̄ qui in eo genere laborauit. Vn9
enim Senophontis libellos in eo rege laudando
facile omnes imagines hominum statuasq; supa
uit. Itaq; hoc mihi prestantius fuerit & ad leti
ciam animi & ad memorie dignitatem si in tua
scripta peruenero q̄ si etiam ceterorum. q; non i
genium mihi solum suppeditatum fuerit tuum.
sicut timoleōti a timeo aut ab ero dato themisto
cli sed etiam autoritas clarissimi & spectantissi
mi viri & re. pub. maximis grauissimisq; causis
cogniti atq; in primis probati viri vt mihi non
solum preconium quod cum in sigeū venisset A
lexander ab homero achilli tributum esse dixit.
sed etiam graue testimonium impertitum clari

hominis magniq; videatur. Placet enim Hec-
 tor ille mihi neuianus qui non tantum laudari se
 letatur Sed addit etiam a laudato viro quod si a
 te non impetro hoc est si que te res impedierit.
 neq; enim phas esse arbitror quicq; me rogantez
 abste nō impetrare cogor fortasse facere qd nō
 nulli sepe reprehendunt. Scribam ipsa de me mī-
 torum tamen exemplo & clarorum virorum s;
 quod te non fugit hec sunt in hoc genere vicia
 & verecundius ipsi de sese scribant necesse est si
 quid est laudandum & pretereāt. Si quid repre-
 hendendum ē Accedit etiā vt minor sit fides mi-
 nor autoritas. Multi deniq; reprehendent & di-
 cant verecundiores esse pcones ludorum gynico-
 rum qui cum ceteris coronas imposuerant victo-
 ribus eorumq; nomina magna voce pnuntiarit
 cum ipsi ante ludoz missionē corona donent alia
 um pconē adhibeant ne sua voce ipsi se maiores
 esse pdicant Hec nos vitare cupim⁹ & si recipis
 causam nrām vitabimus Idq; vt facias rogamus
 ac forte mirere cur quom mihi sepe ostenderis
 te acuratissime nrōr u; tēporz consilia atq; euen-
 tus lris mandatu; ad te id nunc tantopere & tā
 multis verbis petamus. Illa nos cupiditas incen-
 dit de qua initio scripsi festinatiōis q; alacres ana-
 mo sumus vt & ceteri videntibus nobis ex lris

tuis nos cognoscant & nosmetipsi viui gloria nra
perfruamur his de rbus quid acturus sis si tibi
non est molestum rescriber mibi veli si enim sus-
cipis causam conficior commentarios reꝝ omni-
um. si autem differs me in tempus aliud corā te
cum loquar. Tu iterea non cessabis & ea que ha-
bes instituta per polles nosq; diliges. Vale.

M. T. C. Planco. S. P. D.

Tabui proficiscens in gretiam & pos-
tea q̄ de meo cursu rei pu. sum voce re-
uocatus nunq̄ per Marcum Anthoniū
quietus fui cuius tanta est vero insolentia nam
id quidem vulgare vicium est sed est inhumani-
tas non modo vt vocem sed ne vultum quidem
liberz possit ferre cuiusq̄. Itaq; mibi maxime cu-
re est non de mea quidem vita cum satis feci vꝝ
etati vel factis vel si quid etiam hoc ad rem pti-
neret gloria sed me patria sollicitat In primisq;
mi plancte expectato consolatus tui que ita lon-
ga est vt optandum sit vt possimus ad id tēpus
rei pu. spiritum ducere. que pōt enim spes esse
in ea re pu. in qua homines impudentissimi atq;
intemporantissimi armis oppressa sunt omnia &
in qua nec senatus nec populus vim habet vllam

nec leges vlle sunt nec iudicia nec omnino simul
 acrum aliquod aut vestigiū ciuitatis. Sed quan-
 do acta oīa mitti ad te arbitrabar nihil erat qđ
 singulis de rebus scriberē. Illud aut erat amoris
 mei quē a tua pueritia subceptū non seruari solū
 sed etiā auxili monere te atq; ortari vt in rē pu-
 omni cogitatione curaq; incumberes q̄ si ad tuū
 tempus pducit facilis gubernatio ē. Vt pducatur
 aut magne cū diligētie ē tuq; etiā fortune. s; &
 te aliqn ante vt spero habebimus & pter qđ
 rei pu. consulere debemus. Tñ tue dignitati ita
 fauemus vt omne nrm consiliū studiū officiū op-
 am laborē diligentia ad amplitudinē tuam con-
 feramus. Itaq; facillime & rei pu. que mihi caris-
 sima ē & amicitie nre quam sanctissime nobis co-
 lendam puto me intelligo satisfactur. Furnum
 nrm tanti a te fieri. Quantū ipsius humanitas
 & dignitas postulat nec miror z gaudeo teq; hō
 existiare volo quicqd in eū officii iudiciq; cōtu-
 leris Id ita me accipe vt i me ipm te putē cōtu-
 lisse Vale.

M. T. C. Planco. S. P. D.

Vm studiū honori tuo p necessitudine
 nra non defuisset. Si aut tute in senatū
 aut honeste venire potuisssem. sed nec

sine piculo quisq̃ libere de re pu. sensis versari
pōt impunitate gladioꝝ Nec nre dignitatis vidē
tur esse ibi sniam de re pu. dicere vbi me & me
lius & propi⁹ audiunt armati q̃ senatores. Qua
ppter in priuatis rebus nullus neq; officiū neq;
studiū meum desiderabis Ne in publicis quidē
sed quid erit in quo me interesse sit nunq̃ deero
ne cum piculo quidē meo dignitati tue. In his
autem rebus que nihilominus vt ego absim con
fici possint peto a te vt mei rationem habere va
lis & salutis & dignitatis mee. Vale.

M. T. C. Planto. S. P. D.

Vm z ipm Furniū p se vidi libētissime
tum hoc libentius qui illū audiens te vi
debar audire. Nam z in re militari vir
tutem z in administrāda pūntia iustitiā Et in oī
genere prudentia mihi tua exposuit. Et pterea
mihi non ignotam etiā consuetudinē z familiari
tatē suauitatē adiunxit Preterea summā erga se
liberalitatē quo oīa mihi iocunda hoc extremuz
etiā gratū fuit Ego plante necessitudinē consti
tutā habui cū domo nra ante aliquāto q̃ tu natus
es. Amore autē erga te ab iēute pueritia tua cō
firmata iam z a te familiaritate cuz studio meo

tum iudicio tuo His de causis mirabiliter faueo
 dignitati tue quam mihi tecum statuo habere cō
 munem. Omnia summa consecutus es vir tute du
 ce comite fortuna. Ea que es adeptus adolescēs
 multis inuidentibus quos ingenio industriaq; fre
 gisti. Nunc me amantissimū tui nemini concedē
 tem qui tibi vetustate necessitudinis potior pos
 sit esse si audes. Omnē tibi relique dignitates vi
 te ex optimo rei pub. statu acquiris scis pfecto
 nihil enim te fugere potuit fuisse quoddā tēpus
 cum hoīes existimarēt minus seruire tēporibus
 qd̄ ego quoq; existimarē te si ea q̄ paciebare p
 bare etiā arbitrabar sed cum intelligerē quid se
 tires te arbitrabar videre quid posses Nūc alia
 ratio omīum reꝝ tuū iudiciū est idq; libeꝝ con
 sul es dignatus optima etate summa eloquentia
 maxima orbitate rei pu. viroꝝ taliuz Incumbe
 p deos immortales ī eam curā & cogitationē qui
 tibi summā dignitatē & gloriā afferat Vnus au
 tem ē hoc p̄sertiz tēpore p tot annos re pu. reie
 cta rei pu. bene gerēde curs⁹ ad gloriā hec amo
 re magis īpulsus scribēda ad te putavi q̄ quo ar
 bitrarer te monitis p̄ceptis egere sciebā. n. hisdē
 hec te haurir̄ fōtib⁹ ex q̄bus ip̄e hauserā Quar
 modicū faciā nūc hec cū significādū putavi vt po
 tius amorē tibi ostēderē meū q̄ ostentare prudē

tiam Intereaꝫ ea que ad dignitatē tuam ptineꝫ
arbitrabor studiose atꝫ diligēter curabo Vale.

Plantus Ciceroni. S. P. D.

Ratissime mihi tue lre fuerūt quas ex
Furni sermone te scripsisse aniaduerti
Ego aut pteriti tēporis excusationē af
fero qꝫ te pfectum audierā nec multo añ redisse
sciui qꝫ ex epistola tua cognoui nullū enī in te of
ficiū nec minimū quidē sine magna vel maxima
culpa videor posse pterire. In quo tuendo hēo
cās plurimas vel pꝫne necessitudis vel mee a pu
eritia obseruantie vel tui erga me mutui amoris
Quare mi Cicero qꝫ mea tuaꝫ patit etas psuade
tibi te vnuz esse in qꝫ ego colendo patriā mihi cō
stituerim sanctitatē oīa igitur tua cōsilia mihi n
prudētie magis plena que sūma esse videntur.
quare fidelitatis qꝫ ego ex me cōscientia metior
quā si aut aliter sentire certe admonitio tua me
reprimeꝫ aut dubitare hortatio tua ipelleꝫ pōt
vt id sequerer qđ tu optimū putares. Nūc vero
quid est qđ me in aliā partē trahere possit que
cūꝫ in me bona sūt aut fortune beneficio tribu
ta aut meo labore parta & si a te propter amorē
carius sunt existimata tñ vel inimicissimi iudicō

tanta sunt vt preter bonā famā nihil desiderare
videantur. Quare hoc vnū tibi p̄suaſe q̄tum vi-
ribus eniti cōſilio p̄uidere auctoritate monera
potuero omne hoc rei pu. ſemp futuꝝ non ē igr̄
notus mihi ſenſus tuus neq; ſi facultas optabilis
mihi quidē tui p̄ntis eſſet vnq̄ a tuis cōſiliis diſ-
creparem nec nunc cōmittam vt vllum meū fac-
tum reprehendere iure poſſis ſum in expectati-
one omnium rerum quid in gallia citeriore quid
in vrbe menſe Ianuario geratur vt ſciam ne iter-
rim maximā hic ſollicitudinē curāq; ſubſtineo ne
iter aliēa vicia agētes n̄ra mala ſuā putēt occaſio-
nem qđ ſi p̄inde vt ip̄e me reor mihi ſucceſſerit
certe z tibi cui maxie cupio z oībus viris bonis
ſatiſſaciā fac valeas meq; mutuo diligas. Vale.

M. T. C. Planto. S. P. D.

Inas a te accepi liſteras eodē exemplo
qđ ip̄m argumento mihi fuit diligentie
tue. Intellexi enim te laborā vt ad me
mihi expectatiſſime l̄re p̄ferentur. Ex quibus
cepi fructū duplicē mihiq; in cōparatione diffi-
cilem ad iudicandū amorē ne erga me tuū an ani-
mum in rem pu. pluris exiſtimandū putarē. Eſt
anio patrie caritas meo quidē iudicio maxia Sed

amor voluptatis cōiunctio plus certe habet sua
uitatis. Itaq; cōmemoratio tua paterne necessi/
tudinis beniuolentieq; eius quā erga me a pueri
tia contulisses ceteraq; rez. que ad sniam ptie
bant incredibile mibi letitiā attulerunt. Rursus
declaratio animi tui quē haberes de re pu. qm q
habiturus esses mibi erat iocundissima eoq; ma/
ior erat hec letitia quo ad illa superiora accede/
bat Itaq; te non ortor solū mi plāte sed sane etia;
oro qd feci his lris quibus tu humanissime respō
disti vt tota mente omniq; animi ipetu in re pu.
incumbas. Nihil ē enim quod tibi maioris fruc
tus glorieq; esse possit nec quicq; ex oibus rebus
humanis ē preclarius aut pstantius q de re pu.
bene mereri. Adhuc eniz patitur tua sūma huma
nitas z sapientie tue qd sensiaz libere dicere for
tuna suffragā te videris res maximas consecutus
qdq; q sine virtute non potuisses tñ ex maxima
parte eaq; es adeptus fortune temporibusq; tri
buunt his temporibus difficilimis rei pu. qcqd
subueneris hoc erit totū z ppriū tuū. Incredibi
le ē oīum ciuium latronibus exceptis odiū ī An
thoniū magna spes in te z ī tuo exercitu magna
expectatio cuius p deos immortales grē glorie
q; caue tepus amittas Sic māeo vt filiū sic faueo
vt mibi sic ortor vt ppriū z amicissimū. Vale.

Plancus Ciceroni. S. P. D.

Lura tibi de meis consiliis scriberē rō-
nemq; omnium rerum redderē verbosi-
us quo magis indicares omnia me rei pu-
pstitisse in qua exortatione excepi & mea affir-
matione tibi recepi Non minus enim a te ppara-
q̃ diligere semper volui Nec te magis in culpa de-
fensorem mihi paravi q̃ p̃dicatorem meritorum
meorū esse volui Sed breuiorem me due res fa-
ciunt Vna q̃ publicis oīa sum persecut⁹ Altez
q̃. M. varisidiū eq̃tem R. o. familiarē meum ip-
sum ad te transire iussi ex q̃ omnia cognoscere pos-
ses. Non mediis fidiis mediocri dolore afficie-
bar cum alii occupare possessionem laudis vide-
rentur. Sed vsq; mihi temperavi dum perduce-
rem eo rem vt dignum aliquid efficerem consu-
latu meo & etiam expectatione vestra efficerē
quod spero si me fortūa non fefellit me consecu-
tum vt maximo presidio rei p. nos fuisse ex nūc
sensiunt homines & etiam postremum memoria
teneāt. A te peto vt dignitati mee suffrageris
Et quarum rerum spe ad laudem me vocasti Ha-
rum fructum in reliquum facias alacriorem nō
minus posse te q̃ velle exploratum mihi est fac
valeas meq; mutuo diligas Vale.

M. T. C. Plāco. S. P. D.

Ve locutus est formi⁹ noster de animo
tuo in rem pu. ea gratissima fuerūt Se
natui populo Romāo pbatissima Que
autem recitare lictere sunt in senatu neq̃q̃ conse
tire cum furni oratione vise sunt Pacis eꝝ auc
tor eras cum collega tuus vir clarissimus a fide
lissimis latronibus obsideretur. Qui autē posi
tis armis pacem petere debent aut si pugnātes
eam postulat victoria pax non pactiōe parien
da est. Sed de pace lre vel lepidi vel tue quaz in
partem accepte sint ex viro optimo frē tuo z ex
C. furnio poteris cognoscere. Me autem impu
lit tui caritas vt q̃q̃ nec tibi ipsi consilium dees
set z fratris furni que beniuolētia fidelisq̃ pru
dentia tibi presto esset futura vellez tñ mee q̃q̃
autoritatis p plurimis nr̃is necessitudinibus p
ceptum aliquod ad te peruenir̃ Crede igit̃ mihi
plance omnes quos gradus dignitatis consecut⁹
sis es autem adeptus amplissimos eoruz honoꝝ
vocabula habituros non dignitatis insignia nisi
te cum liberalitate populi Ro. z cum senatus au
ctōritate coniunxeris. Se iūge queso te aliquan
do ab his cum quibus te non tuuz iudiciū sed tē
porum vincula coniunxerūt. Cōplures in ptur
batione rei pu. consules dicti quoꝝ nemo consu

laris habitus nisi qui animo extitit in rem pub.
 consularis talem igitur te esse oportet qui primus
 te ab ipsorum civium tui dissimilimo et societate se
 iungas deinde senatus bonisque omnibus auctorem
 principem ducem prebeas. Postremo ut pacem esse iudi
 ces non armis positus sed in abiecto armorum &
 servitutis metu. Hec si ages et senties cum eris non
 modo consul et consularis sed magnus consul et conso
 laris. Sin aliter tua in istis amplissimis nominibus
 honorum non modo dignitas nulla erit sed erit sum
 ma deformitas. Hec impulsus benivolentia scrip
 si paulo severius quam tu in experiendo in ea ratione quam te
 digna est vera esse non cognosces. Vale.

M. T. C. Planco. S. P. D.

Eri veni in Cumanum cras ad te fortas
 se. sed cum certum sciam faciam te paulo
 ante certiore. Et si Marcus ceparius
 cum mihi in silva gallinaria obviam venisset que
 sissemus quid ageres dixitque te in lecto esse quod ex
 pedibus laborares tui scilicet moleste ut debui
 set tamen cum statui ad te venire ut et videres te visere
 etiam non enim arbitror cocum etiam te architicum
 habere expecta igitur hospitum tum minime eda
 cetum inimicum centis sumptuosus. Vale

M. T. C. Celio. S. P. D.

Vbio Flauio honesto & ornato egte romano vtor valde familiariter fuit enī generi meis persōis necessarius meq; diligentissime obseruat & ipse & L. Flauius frater eius qua propter velim honoris mei cā quibus honeste & pro tua dignitate poteris q̄ honorificentissime & q̄ liberalissime tractes. G. Flauium id mihi erit gratum vt grati⁹ nihil possit sed preterea tibi affirmo neq; ad ambitionē adductus facio sed tum familiaritate & necessitate tum etiam veritate ex. G. Flauii officio & obseruantia & p̄terea splendore atq; iter suos grā magnam voluntatem esse capturum Vale

M. T. C. Cilio. S. P. D.

Neo actilio Nasōe vtor familiarissime ita prorsus illius ordinis nulla. Nam & humanitate eius & probitate in consuetudine quotidiana magnopere delector nihil iaz opus est expectare te quibus eaz verbis tibi cōmendem quo sic vtor vt scripsi. Habet is in prouintia tua negotia que procurant liberti Illari⁹ Anthigonus demonstratus quos tibi negotia q̄

oīa nasonis nō sec⁹ cōmendo ac si mea eēnt gratissimū mibi feceris si itellexero cōmēdationē magnum apud te pōdus habuisse. Vale.

M. T. C. Alcio. S. P. D.

Rucus eques Ro. adolescens omnibus rebus ornatus in meis familiarissim⁹ ē meq; obseruat diligentissime. Cuius cū patre mibi magna amicitia Iam inde questorib⁹ equestura mea sicilensi omnino nunc ipse bruti⁹ Rome mecum est. Sed tñ domū eius & rem familiarem & pcuratores eius tibi sic commendo vt maiori studio cōmendare possim gratissimūz mibi faceres si curaueris vt intelligat Brutius id qđ ei precipi hanc meam cōmēdationem sibi magno adiumento fuisset Vale.

M. T. C. Scilio. S. P. D.

Vid ego cōmendē eū quē tu ipse diligas s; tñ vt scires eū a me nō dilibi solū vez; etiā amari ob eā rē tibi hec scribo oīum tuorū officiorū q̄ & multa z magna sūt migi gratissimū fuerit si ita tractaueris ignatiū vt sētiat z se a me z me a te amari hec te vehemēter etiā atq; etiā rogo Illa nra. s. ceciderūt vtamur igit̄ vulgari consolatione quid si hoc melius Sed hec coram tu fac qđ facis vt me ames teq; amari a me scias Vale.

M. Brutus. M. Tul. Ciceroni. S. P. D.

Ibulus q̄ carus mihi esse debeat nemo
melius iudicare pōt q̄ tu cuius tante p
re pu. contiones sollicitudinesq̄ fuerūt
Itaq̄ vel ipsius virtus vel nra necessitudo debz
consiliare te illi quo minus multa mihi scribēda
esse arbitror. Voluntas enim te monere debet
nra si mō iusta est Aut p officio necessario suffi
citur In Panse locum petere constituit eā noīa
tionem a te petimus neq̄ coniūctiori dare bene
ficiū q̄ nos tibi sumus neq̄ digniorē noīare po
tes q̄ Bibulus de domitio & Apuleio qđ attinet
me scribere cum ipse per se tibi cōmendatissimi
sint. Apuleū vero tu tua auctoritate sustinere
debes. Sed apuleus in sua epistola celebrabitur
Bibulū noli emittere e sinu tuo tantū iam viz
ex quanto crede mihi pōt euadere qui vris pau
corum respondeat laudibus Vale

M. T. C. M. Bruto. S. P. D.

Vltos tibi cōmendauī & cōmendē neces
se ē. Optim⁹ enī q̄sq̄ vir. & cuius max
ime seq̄tur tuū iudiciū. Tibiq̄ oēs for
tes viri nauare operā & studiū volūt. Nec q̄sq̄

est quin ita existimet me apud te & auctoritate
 z grā valere plurimū. Sz. C. nascennū municipē
 Sueſſanū tibi ita cōmendo. vt neminē diligentī9
 Cretensi bello metello Impatore octauum prin
 cipem duxit. postea in re familiari occupat9 fu
 it. hoc tempore cū Re p. ptibus tū tua excellēti
 dignitate cōmotus. vellet p te aliqd auctoritate
 assumere. fortē viruz Brute tibi cōmendo frugi
 boiem. & si quid ad rem ptinet etiam locupletē
 pergratū mihi erit. si eum ita tractaris. vt me
 rito tuo mihi gratias agere possit.

M. T. C. M. Bruto. S. P. D.

Vngerer officio q̄ tu fūctus es in meo
 luctu neq; p lras cōsolarer nisi sciremus
 remedus qbus meū dolorē tum leuassēs
 te in tuo non egere. Ac velī facilius q̄ tūc mihi
 nūc tibi tute moderare Est aut alienū tāto viro
 q̄tus es tu. qd̄ alteri pceperit. id ipm facere nō
 posse. Me quidē cum rōes quas collegeras. cuz
 auctoritas tua anio dolor meroreq; deteruit. cū
 mollius tibi ferre viderer q̄ deceret viz. p̄serti
 eū. qui alios cōsolari soleret Accusasti me p lras
 grauioribus verbis q̄ tua cōsuetudo ferebat. ita
 q̄ iudiciū tuū magis estimās idq; verit9 me ipse

collegi. & eaq; didicerā legerā acceperā grauiora
dixi tua auctoritate addita Ac mihi tu3 Brute
officio solum erat & nature tibi nunc populo &
scene vt dicitur seruiendū est. Nam cum in te n̄
solum exercitus tui sed omnium ciuium ac pene
gentium coniecti oculi sint minime decet ppter
quem fortiores ceteris sumus eum ipm anio de/
bilitatum videri quā obrem accepisti tu quidē
dolorem id enim amisisti cui simile in terris ni/
hil fuit. & est dolendū in tam graui vulnere. me
id ipm carere oī sensu doloris sit miserius q̄ dolo
re. Sed vt modice ceteris vtile ē tibi necesse est
scriberē plura. nisi ad te hec ipa nimis mpta essēt
Nosce tuūq; exercitū expectam9 sine q̄ vt reliq;
ex snia succedāt. vix satis liberi videmur for de
tota re p. plura scribā & fortasse iaz certiora his
lris quas veteri nro cogitabam dare. Vale.

M. T. C. T. Pōponio Attico. S. P. D

Arro tibi plane. relegat9 mihi videro
postea q̄ in formiano sum dies enī null9
erat Anthicum esse quo die nō meli9
scirem Ro. quid ageretur q̄ enī qui erat Ro. &
enim lre tue non solum quid Ro. sed etiam quid

in repu. neq̃ solum quid fieret. verum etiam qd
 futurum esset indicabant. Nunc nisi si quid exp̃
 tereunte viatore exceptum est scire nihil possu-
 mus. Quare q̃q̃ iam te ipsum expecto. tñ isti pu-
 ero quez ad me statim iussi recurrere. da ponde-
 rosam aliquaꝝ epistolam plenam omnium nō mo-
 do actorum sed etiam opinionum tuarum ac diē
 quo Rome sis exiturus cura vt sciam Nos infir-
 miano esse volum⁹ vsq̃ ad pr. non. maias eo si añ
 eam diem nō veneris Rome te fortasse videbo
 Nam arpinum quid ego te inuicem.

M. T. C. T. Pomponio attico. S. P. D.

Riginta dies erat ipsi cum has dabat li-
 teras per quos nullas a vobis acceperaz
 Mihi autem erat in animo iaz vt antea
 ad te scripsi. ire in Epirum & ibi omnem causam
 potissimum expectare. Te oro. q̃ planissime ad
 me scribas & meo nomine vt scribis. litteras quib⁹
 bus putabis opus esse vt des. Vale.

M. T. C. Pomponio attico. S. P. D.

T si diligenter ad me. Q. frater & ip̃a
 q̃ essent acta scripserant. tñ vellē tua te
 occupatio n̄ impedisset q̃ min⁹ vt cōsuesti

ad me quid ageret & quid intelligeres p̄scribeſ
Me adhuc paucius libertate sua retinet. Iaz ali
q̄rens conatū ire in epirū. spes hominī ē iniecta
nō eadem q̄ mihi posse nos vna decedere. quā rē
sibi magno honori sperat fore. s̄ iam cū aduenta
re milites dicūtur faciendū nobis erit vt ab eo
discedamus. q̄d cum faciemus ad te statim mitte
mus. vt scias vbi sumus. Lentul⁹ suo in nos offi
cio. quod & re & p̄missis & litteris declarat spē
nobis non nullāz asserit Pompeii voluntatis. se
pe. n. tu ad me scripsisti eū totū esse in illius po
testate & de Metello scripsit ad me frater q̄tūz
speraret p̄fectū eē per te. Mī Pōponi pugna vt
tecum & cū meis liceat mihi viuere. & scribe ad
me oīa. Premor luctu cū desiderio cīm rerū tuz
eoz qui mihi me cariores semper fuerant cura
vt Valeas.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Go q̄ p̄ thessaliam si rē in epirum p̄ diu
nihil eram auditurus. & q̄s mei studio
sos habeo. Dyrachi nos ad eos perrexi
cū superiora Thessalonice scripsissem. Inde cuz
ad te me conuertam. faciam vt scias. tuq̄ ad me
velim oīa quā diligentissime q̄quomodo sunt scri
bas. Ego iam ad rem aut ne spem perdem expec
to. Vale datum kalen. decembris Dyrachi.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Ost tuū ad me discessu littere mihi ro
me allatae sunt. ex quibus prospicio no
bis in hac calamitate tabescendum esse
neq. n. sed in bonam partem accipias si vlla spes
saluti nostre subesset tu pro tuo amore in me h^o
tempore discessisses. Sed ne ingrati aut ne omnia
velle nobiscum vna interire videamur. h^o amit
to illud abste peto des operam id qđ mihi affir
masti vt reante Kalendas Ianuarii vbicunq. eri
mus sistas. Vale.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Ittere mihi a. Q. fratre cum. S. C. qđ
de me est factum allate sunt. Mihi in a
nimo est legum lationem expectare. &
si obrectabere. vtar auctoritate & Senatus. &
potius vita qua in patria carebo. tu queso festia
ad nos venire Ex tuis lris & ex re ipsa nō fūdit⁹
perisse video. te oro vt quibus in rebus tui mei
indulgebunt nostris miseris ne desis. Ego te vt
scribis cito videbo. Vale.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Vm antea maxime nostra interesse ar
bitrabar te esse nobiscum. cum vero vt
legi rogationem intellexi ad iter id qđ

constitui nihil mihi optat⁹ cadere posse. q̄ vt tu
me q̄primū consequare vt cū ex Italia p̄fecti es
semus siue per Epyrum iter esset facienduz. tuo
tuorumq̄ perfidio vteremur siue aliud quid agē
dum esset certum consiliū de tua snia capere pos
semus Quamobrem te oro des operam vt me
statim consequare facilius potes qm̄ de prouin
tia macedonia perlata lex ēst pluribus verbis te
cum agerē nisi p̄ me ap̄d te res ip̄a loqrēt Vale

M. T. C. T. Pōponio Attico .S. P. D

Tinam illum diem videā cum tibi agaz
gras q̄ me viuere coegisti. Adhuc eq̄
dem valde me penitet Sed te oro vt ad
me vibonem statim venias quo ego multis cāis
conuertī iter meum Sed eo si veneris de toto iti
nere ac fuga mea consiliū capere potero. si id nō
feceris mirabor S3 cōfido te esse futurū. Vale.

M. T. C. T. Pōponio Attico .S. P. D

Iserie nre potius velim q̄ inconstātie tri
buas qd̄ a vibone quo te arcessebamus
subito discessimus allata est enim nobis
rogatio de p̄nicie mea in qua qd̄ confectum esse

40
audierā9 erat eiusmōi vt mibi vltra .xl. milia li-
ceret esse. illo cū puenīr nō liceret statī iter brū-
dusiū & sus cōtuli añ diē rogatiōis ne z sicca apud
quē erā pīret. me lite esse nō licebat. nūc tu pp-
terea vt nos conseq̃re si mō recipiemur. adhuc
inuitamur benigne. S3 qđ supest timem9 me mi-
Pōponi valde penitet viuere q̃ in re apud me tu
primū valuisti s3 bec corā fac mō vt valeas Va.

M. T. C. T. Pompo. attico. S. P. D.

Erentia tibi & sepe & maximas agitur
gratias id est mibi gratissimum Ego vi-
uo miserrimus & maximo dolore confi-
cior. ad te quid scribam nescio si enim es Rome
iam me assequi non potes Sin es in via cum eris
me affecutus coram egemus que erunt agenda.
Tantum te oro vt qm me ipm semper amasti vt
eodē amore sis ego enī idē sum inimici mei mea
mibi non me ipm ademerūt Cura vt valeas

M. T. C. T. Pompon. attico. S. P. D.

On fuerat mibi dubiū qn te tarētī aut
brūdusiū visu9 eē idq; ad mpta p̃tinuit
meis z vt ī epiro cōsisterē9 z de reliquis rebus

tuo consilio vteremur. Qm̄ id nō contingit erit
hoc quoq; in magno numero nostrorum malorū
Nobis iter ē in Asiam maxime Cyzicuꝝ meos tibi
comendo me vno misereq; sustento. Vale da-
tum. xiiii. kalen. Maias de Carentino.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

E & tue littere & quidē boni nuntii nō
optimis tñ auctoritatib⁹ & expectatio
vestraꝝ litteraꝝ z q̄ tibi ita placuerat
adhuc thessalonice tenebant. Si accepero lras q̄s
expecto si spes erit ea que rumoribus afferebat
ad te non conferam si non erit faciaꝝ te certiorē
quid egerim. Tu me vt facis opera consilio gra-
uiua cōsolari iam desine. Obiurgari vero noli q̄b
cum facis vt ego tuum amorē & dolorem deside-
ro quē ita affectū mea erumpna eē arbitror. vt
te ipsum consolari nemo possit. Q. fratrem opti-
mum humanissimūq; sustenta ad me obsecro te
omnia certa perscribas. Vale.

M. T. C. T. Pomponio attico. S. P. D.

X tuis lris plen⁹ suꝝ expectatiōe d̄ Pōpeio
qd nā de nobis velit aut ondit Comitio. n.
credo eē abita gb⁹ absolutis scribis illi placuisse

agi de nobis Si tibi stultus esse videor qui sperē
 facio tuo iussu. Et scio te meis epistolis potius z
 meas spes solitum esse remorare. Nunc veliz mi
 hi plane perscribas quid videas. Scio nos noris
 multis peccatis in hanc erumpnaz incidisse Ea si
 qui casus aliqua ex parte correxerint minus mo
 leste feremus nos vixisse & adhuc viuere. Ego
 ppter me celebritatē & quotidianam expectati
 onē rez nouarum nō cōmoui me adhuc Thessa
 lonica. Sed iam extendimur. Non a Plancio naz
 is quidē retinet. Verum ab ipso loco minime ap
 posito ad tollerandū in tanto luctu calamitatem
 In Epyz ideo vt scripserā nō iui q̄ subito mihi
 vniuersi nuncii venerāt & lre. Quare nihil est
 necessarie q̄ pxime Italiam esse. Hinc si a liquid
 a comicus audierimus nos in Asiam cōuertere
 Neq̄ ad huc stabat quo potissimū sed scies. Vale
 Datum. xii. Kalen. sextiles Thessalonice.

M. T. C. Pomponio Attico. S. P. D.

Gnacius Rome est Sed ego cū eo de re
 Halimeti ante vehementer egi. Graui
 ter se actuz cū agho cōfirmavit. Vide
 bis ergo hōinē si voles Macrōi vix videor. p̄sto
 esse. n. actionē Larini video. & yduū. Preterea
 id tu q̄naz Macronē tanti facis ignoscas mi veli

S; si me diligis postridie kP. cena apud me cū Pe-
tilia. prorsus id facies kP. cogito ī ortis Crasipa-
dis quasi in diuersorio cenare. Facio fraudez. S.
C. inte cenat⁹ vt siz mae psto Miloni ibi te igit̃
videbo & pmouebo. dom⁹ te nra tota salutat. 2

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Estori⁹ noster me per litteras fecit cer-
tiorē te Romā ad xi. idus maias. Puta-
te pfectū esse tardius q̃ dixerat q̃ mi-
nus valuisses. Si iam melius vales gaudeo vehe-
menter Velim domum ad te scribas vt mihi tui
libri pateant non secus ac si ipse adesses cum ce-
teri tum Varronis. Est enim mihi vtendum qui-
busdam rebus ex is libris ad eos quos in manib⁹
habeo quos vt spero tibi valde probabo. Eteniz
si quid forte noui habes maxime. Q. fratre de-
inde a C. cesare & si quid forte de comitys de re-
pu. Soles enim tu festium hec adorari scribas ad
me si nihil habebis tamen scribas aliquid. Nunq̃
enim mihi tua epistola aut in tempestiua aut lo-
quax visa est. Maxie aut rogo rebus tuis totoq̃
itinere sententiāq̃ confecta nos q̃primum reui-
sas. Dionisium iube saluere Cura vt valeas.

M. T. C. Pōponio Attico. S. P. D.

Nihil hēo qđ ad te scribā qm etiā eā epistolā quā erā elucubrat⁹ ad te nō dedi.

Erat. n. plena bone spei qđ z cōtionis voluntatē audierā. & illū cōditionibus vsuꝝ putabā p̄sertiz suis. Ecce tibi in noñ. febru. mane accepi lras tuas Philotimi furni curiōis ad furnū qbus irridet. L. Ce. legationē. plāe opp̄si videmur nec qđ cōsiliū capiā scio. nec me hercle d me laboro d pueris qđ agā n hēo. Capuā tñ pficiscabar. hec scribens quo facilius de Pompei rebus cognoscerem. Vale.

M. T. C. Pōponio Attico. S. P. D.

Num etiā restat amico nro ad omne dedec⁹ vt dominitio nō subueniat. At nēo dubitat qn subsidio vēturus sit. ego non puto deseret igit talē ciuē z eos vna quos is secū habeat p̄sertiz ex ipso cohorte trigita Domitius nisi me oia fallūt d se icredibiler ptinuit nihil spectat nisi fugā. Cui tu video. n. qđ sentias me comitē putas debere eē. Ego vero quē fugeam hēo Quē sequar nō hēo. Quod enī tu mecū laudas z memorandū dicis malle qđ dixerī. me cuz Pōpeio vinci. qđ cū istis vincere. ego vero malo Sed cū illo Pōpeio q tum erat. aut q mibi eē videbat cū hoc vero q ante fugit q scit aut quē fugiat aut q. q nra tradidit. q patriā relit. Italiā

relinqt si malui cōtigit victus sū qđ supest. Nec
ista videre possū que nūq̃ timui ne viderē. Nec
me hercule istū ppter quē mihi nō mō meis sed
memetipō carendū ē. ad Philotinu scripsi de vi
atico siue amōeta nemo. n. soluit siue appiis tuis
cōtubernalib⁹ cetera apposita tibi mādō. Vale.

C Pōpeius magnus process. M. T. C. S. P. D.

Vas lras libenter legi recognoui enim
tuā pristinā virtutē etiā i salute coi cōss.
ad euz exercitū quē in apulia habui ve
nerunt magnope te hortor p tuo singulari ppe
tuoq̃ studio in re p. vt te ad nos conferas vt coi
cōsilio rei p. afflict⁹ opē atq̃ auxiliū ferā⁹ cēseo
via appia iter facias z sceleriter brūdusiū venias

Vale

C. Cesar Imperator. M. T. C. Imp. S. P. D

Vm furniū nr̃m tñ vidissē neq̃ loq̃ neq̃
audire meo comodo potuissē pperare⁹
atq̃ esse i itinere pmissis iā legiōib⁹ pre
terire tñ nō potui qn z scriberē ad te z illū mit
terē gr̃asq̃ agerē z si hoc officiū sepe z sepius mi
hi factur⁹ videor. ita de me mereris i primis a
te peto qm cōfido me celerit ad vrbē vētur⁹ vt
tē ibi videā ut tuo cōsilio gr̃a digitate ope oīum
rex. uti possi ad ppositū ruertar festiatiōe mee
breuitatisq̃ lictērarum ignosces reliqua ex fur
nio cognosces. Vale

C. Cesar Appio cornelio .S.P.D.

Audeo me hercule vos significar litteris
 ris q̄ valde probetis ea que apud consi-
 lium sunt gesta . Consilio v̄ro vtar libe-
 ter & hoc libentius qd̄ mea sponte facere consti-
 tuerā . vt q̄ leuissimū me p̄berem Et Pompeium
 dare operam vt reconfiliarē Temtemus hoc mō
 si possumus oīum voluntates recuperare z diutur-
 na victoria vti . Qm̄ reliq̄ crudelitate odiū ef-
 fuger̄ nō potuerūt Neq̄ victoriā diuti⁹ tenere
 p̄ter vnū . L . Sillā quē imitatur⁹ nō sū Hec noua
 sit rō vincendi vt misericordia & libertate non
 muniam⁹ Id quēadmod̄ fieri possit nōnulla ī mē
 tem veniūt . z multa reperire possūt . De his re-
 b⁹ rogo vos vt cogitatiōe suscipiatis . C . magnū
 Pōpeiuz p̄fectū dep̄hendi . s . z meo īstituto vsus
 sū z euz statī missū feci . Iā duo p̄fecti fabz Pō-
 peio in meā potestātē venerūt z a me missi sūt
 si volēt grati esse debebūt Pompeiū hortari vt
 malit mihi esse amicus quam is qui & illi z mihi
 semp fuerunt inimicissimi . Quoz artificis effe-
 ctum ē in re pu . in hūc statū perueniret . Vale .

M . T . C . Familiares Epi-
 stole feliciter Expliciunt .

